

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1014794368

Дата перевірки:
25.04.2023 13:35:45 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
25.04.2023 13:42:40 EEST

ID користувача:
100011298

Назва документа: Диплом Семчук+

Кількість сторінок: 76 Кількість слів: 13734 Кількість символів: 106006 Розмір файлу: 1.74 MB ID файлу: 1014499099

17.4% Схожість

Найбільша схожість: 8.53% з Інтернет-джерелом (<https://ua-referat.com/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D..>)

15.1% Джерела з Інтернету

781

Сторінка 78

7.14% Джерела з Бібліотеки

43

Сторінка 85

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

2

2

ЗМІСТ

СТ.

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні аспекти оцінки фінансового стану як елементу фінансового менеджменту підприємства.....	6
1.1. Сутність і значення фінансового аналізу підприємств.....	6
1.2. Структурна характеристика оцінки фінансового стану підприємства та її складових.....	14
Розділ 2. Фінансово-економічна характеристика підприємства.....	27
Розділ 3. Комплексна оцінка досягнутого рівня фінансово-господарської діяльності підприємства.....	40
3.1. Аналіз фінансових результатів та ділової активності суб'єкта підприємництва.....	40
3.2. Аналітична оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства.....	51
3.3. Оцінка фінансової стійкості підприємства	58
Висновки.....	65
Список використаних джерел.....	69
Додатки.....	73

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансовий стан - це найважливіша характеристика економічної діяльності підприємства в зовнішній середовищі. Воно визначає конкурентоздатність підприємства, його потенціал у діловому співробітництві, оцінює, у якому ступені гарантовані економічні інтереси самого підприємства і його партнерів по фінансовим і іншим відносинам. Тому можна вважати, що основна задача аналізу фінансового стану - показати стан підприємства для внутрішніх та зовнішніх споживачів, кількість яких при розвитку ринкових відносин значно зростає. Зовнішніх користувачів фінансової інформації можна розбити на дві великі групи: особи й організації, що мають безпосередній фінансовий інтерес - засновники, акціонери, потенційні інвестори, постачальники і покупці продукції (послуг), різні кредитори, працівники підприємства, а також держава, насамперед в особі податкових органів. Так, зокрема, фінансовий стан підприємства є головним критерієм для банків при вирішенні питання про доцільність чи недоцільності видачі йому кредиту, а при позитивному рішенні цього питання - під які відсотки і на який термін; користувачі, що мають непрямий (опосередкований) фінансовий інтерес, - аудиторські і консалтингові фірми, органи державного управління, різні фінансові інститути (біржі, асоціації і т.д.), законодавчі органи й органи статистики, преса й інформаційні агентства.

Усі ці користувачі фінансової звітності ставлять перед собою задачу провести аналіз стану підприємства і на його основі зробити висновки про напрямки своєї діяльності стосовно підприємства в найближчій чи довгостроковій перспективі. Таким чином, у переважній більшості випадків, це будуть висновки по їхніх діях у відношенні даного підприємства в майбутньому, а тому для всіх цих осіб найбільший інтерес буде представляти майбутній (прогнозний) фінансовий стан підприємства. Це пояснює надзвичайну важливість задачі визначення прогнозного фінансового стану підприємства й актуальність питань, пов'язаних з розробкою нових і

поліпшенням існуючих методів такого прогнозування.

Метою аналізу фінансового стану підприємства є оцінка його поточного стану, а також визначення того, по яких напрямках потрібно вести роботу з поліпшення цього стану. При цьому бажаним є такий стан фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи коштами, здатне шляхом ефективного їхнього використання забезпечити безперервний процес виробництва і реалізації продукції, а також витрати по його розширенню і відновленню. Таким чином, внутрішніми стосовно даного підприємства користувачами фінансової інформації є працівники управління підприємством, від яких залежить його майбутній фінансовий стан.

Актуальність задач, пов'язаних із прогнозуванням фінансового стану підприємства, відбита в одному з використовуваних визначень фінансового аналізу, відповідно до якого фінансовий аналіз являє собою процес, заснований на вивченні даних про фінансовий стан підприємства і результати його діяльності в минулому з метою оцінки майбутніх умов і результатів діяльності. Таким чином, головною задачею фінансового аналізу є зниження неминучої невизначеності, пов'язаної з прийняттям економічних рішень, орієнтованих у майбутнє. При такому підході фінансовий аналіз може використовуватися як інструмент обґрунтування короткострокових і довгострокових економічних рішень, доцільності інвестицій; як засіб оцінки майстерності і якості управління; як спосіб прогнозування майбутніх фінансових результатів.

Мета та завдання для дослідження. Мета роботи полягає в розкритті основних аспектів методики комплексного аналізу фінансового стану підприємств, а також поглиблення системного підходу в оцінці і діагностиці фінансового стану на основі ретроспективного і перспективного дослідження фінансово – господарської діяльності підприємства.

Відповідно до поставленої мети у роботі вирішуються наступні задачі:

- дослідження економічної сутності поняття „фінансовий стан підприємства”;

- визначення ролі фінансового стану у ефективності господарської діяльності підприємства;

- комплексна оцінка фінансового стану діючого вітчизняного підприємства;

- аналіз ролі інституту банкрутства в поліпшенні фінансового стану підприємств;

- напрацювання дієвої методики прогнозування банкрутства підприємств, з урахуванням української економічної специфіки.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження у роботі - фінансовий механізм діагностики фінансового стану виробничих підприємств

Предмет дослідження - моделі діагностики фінансового стану підприємств.

В даній роботі здійснюватиметься оцінка фінансового стану комунального підприємства „Полтавська міська шляхово-експлуатаційна дільниця” Полтавської міської Ради.

Для розв'язання визначених завдань, досягнення мети використовувався комплекс взаємодоповнюючих методів дослідження: методи системного аналізу, методи причинно-наслідкового аналізу, методи порівняльного аналізу, методи прямого структурного аналізу, моделювання.

Інформативною базою дослідження виступили праці вітчизняних і та зарубіжних фахівців в галузі фінансового аналізу, матеріали спеціалізованої періодичної преси, нормативно-правові матеріали. В той же час інформаційною базою для розрахунків є дані річної фінансової звітності: „Баланс”, „Звіт про фінансові результати”, „Звіт про рух грошових коштів”, „Звіт про власний капітал”, „Примітки до річної фінансової звітності”.

Апробація. Матеріали досліджень розглядалися на всеукраїнській науково-практичній конференції «Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин» (2022 р.).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ЕЛЕМЕНТУ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність і значення фінансового аналізу підприємств

За умов ринкової економіки, суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств за виникнення різноманітних форм власності, оскільки жодний власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку (доходу) фірми, які можна виявити тільки на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємств.

Систематичний аналіз фінансового стану підприємства, його платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості необхідний ще й тому, що дохідність будь-якого підприємства, розмір його прибутку багато в чому залежать від його платоспроможності. Ураховують фінансовий стан підприємства і банки, розглядаючи режим його кредитування та диференціацію відсоткових ставок.

Фінансовий стан підприємства - це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [20].

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають усі ці види діяльності підприємства. Передовсім на фінансовому стані

підприємства позитивно позначаються безперервний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Як правило, що вищі показники обсягу виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг і нижча їх собівартість, то вища прибутковість підприємства, що позитивно впливає на його фінансовий стан

Неритмічність виробничих процесів, погіршення якості продукції, труднощі з її реалізацією призводять до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства, в результаті чого погіршується його платоспроможність. Існує і зворотний зв'язок, оскільки брак коштів може призвести до перебоїв у забезпеченні матеріальними ресурсами, а отже у виробничому процесі.

Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства [21].

Саме цим зумовлюється необхідність і практична значущість систематичної оцінки фінансового стану підприємства, якій належить суттєва роль у забезпеченні його стабільного фінансового стану.

Отже, фінансовий стан - це одна з найважливіших характеристик діяльності кожного підприємства.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами.

Фінансовий стан підприємства треба систематично й усебічно оцінювати з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу. Це уможливить критичну оцінку фінансових результатів діяльності підприємства як у статистиці за певний період, так і в динаміці - за ряд періодів, дасть змогу визначити „больові точки” у фінансовій діяльності та способи ефективнішого використання фінансових ресурсів, їх раціонального розміщення.

Неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства і, як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції; до невиконання плану прибутку, зниження рентабельності підприємства, до загрози економічних санкцій.

Основними завданнями аналізу фінансового стану є:

- дослідження рентабельності та фінансової стійкості підприємства;
- дослідження ефективності використання майна (капіталу) підприємства, забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- об'єктивна оцінка динаміки та стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- оцінка становища суб'єкта господарювання на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентоспроможності;
- аналіз ділової активності підприємства та його становища на ринку цінних паперів;
- визначення ефективності використання фінансових ресурсів [31].

Аналіз фінансового стану підприємства є необхідним етапом для розробки планів і прогнозів фінансового оздоровлення підприємств.

Кредитори та інвестори аналізують фінансовий стан підприємств, щоб мінімізувати свої ризики за позиками та внесками, а також для необхідного диференціювання відсоткових ставок.

У результаті фінансового аналізу менеджер одержує певну кількість основних, найбільш інформативних параметрів, які дають об'єктивну та точну картину фінансового стану підприємства.

При цьому в ході аналізу менеджер може ставити перед собою різні цілі: аналіз поточного фінансового стану або оцінку фінансової перспективи підприємства.

Аналіз фінансового стану - це частина загального аналізу господарської діяльності підприємства, який складається з двох взаємозв'язаних розділів: фінансового та управлінського аналізу.

Розподіл аналізу на фінансовий та управлінський зумовлений розподілом системи бухгалтерського обліку, яка склалася на практиці, на фінансовий та управлінський облік. Обидва види аналізу взаємозв'язані, мають спільну інформаційну базу (рис. 1.1).

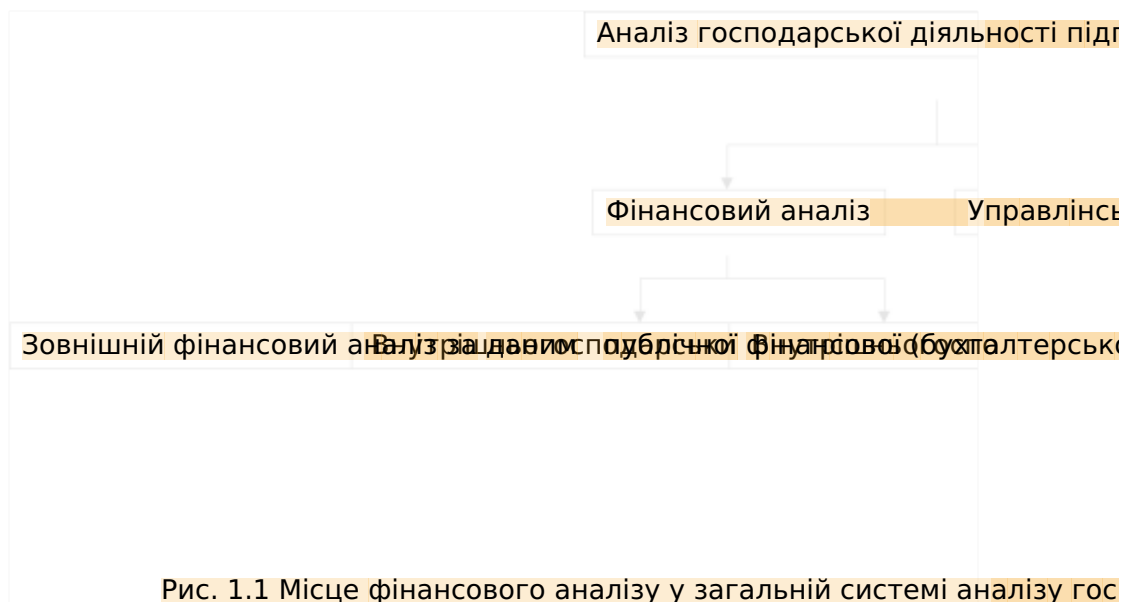

Рис. 1.1 Місце фінансового аналізу у загальній системі аналізу господарської діяльності підприємства

Особливостями зовнішнього фінансового аналізу є:

- орієнтація аналізу на публічну, зовнішню звітність підприємства;
- множинність об'єктів-користувачів;
- різноманітність цілей і інтересів суб'єктів аналізу;
- максимальна відкритість результатів аналізу для користувачів.

Основним змістом зовнішнього фінансового аналізу, який здійснюється партнерами підприємства, контролюючими органами на основі даних публічної фінансової звітності, є:

- аналіз абсолютних показників прибутку;
- аналіз показників рентабельності;

- аналіз фінансового стану, фінансової стійкості, стабільності підприємства, його платоспроможності та ліквідності балансу;
- аналіз ефективності використання залученого капіталу;
- економічна діагностика фінансового стану підприємства.

На відміну від внутрішнього, відповідні складові зовнішнього аналізу більш формалізовані та менш деталізовані. Різниця у змісті зовнішнього і внутрішнього аналізу пов'язана з різницею інформаційного забезпечення і завдань, що їх вирішують обидва ці види аналізу.

ОСНОВНИМ змістом внутрішнього (традиційного) аналізу фінансового стану підприємства, за твердженням І. Гушніної є:

- аналіз майна (капіталу) підприємства;
- аналіз фінансової стійкості та стабільності підприємства;
- оцінка ділової активності підприємства;
- аналіз динаміки прибутку та рентабельності підприємства і факторів,

ЩО на них впливають;

- аналіз кредитоспроможності підприємства;
- оцінка використання майна та вкладеного капіталу;
- аналіз власних фінансових ресурсів;
- аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства;
- аналіз самоокупності підприємства.

Цей аналіз здійснюється аналітиками підприємства і ґрунтується на широкій інформаційній базі, включаючи й оперативні дані [6].

Традиційна практика аналізу фінансового стану підприємства опрацювала певні прийоми й методи його здійснення.

Можна назвати шість основних прийомів аналізу:

- горизонтальний (часовий) аналіз - порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом;
- вертикальний (структурний) аналіз - визначення структури фінансових показників з оцінкою впливу різних факторів на кінцевий результат;
- трендовий аналіз - порівняння кожної позиції звітності з рядом

попередніх періодів та визначення тренду, тобто основної тенденції динаміки показників, очищеної від впливу індивідуальних особливостей окремих періодів (за допомогою тренду здійснюється екстраполяція найважливіших фінансових показників на перспективний період, тобто перспективний прогнозний аналіз фінансового стану);

- аналіз відносних показників (коефіцієнтів) - розрахунок відношень між окремими позиціями звіту або позиціями різних форм звітності, визначення взаємозв'язків показників;

- порівняльний аналіз - внутрішньогосподарський аналіз зведених показників звітності за окремими показниками самого підприємства та його дочірніх підприємств (філій), а також міжгосподарський аналіз показників даної фірми порівняно з показниками конкурентів або із середньогалузевими та середніми показниками.

- факторний аналіз - визначення впливу окремих факторів (причин) на результативний показник детермінованих (розділених у часі) або стохастичних (що не мають певного порядку) прийомів дослідження. При цьому факторний аналіз може бути як прямим (власне аналіз), коли результативний показник розділяють на окремі складові, так і зворотним (синтез), коли його окремі елементи з'єднують у загальний результативний показник.

Предметом фінансового аналізу підприємства, як зазначає А. О. Таркуцяк є його фінансові ресурси, їх формування та використання. Для досягнення основної мети аналізу фінансового стану підприємства – об'єктивної його оцінки та виявлення на цій основі потенційних можливостей підвищення ефективності формування й використання фінансових ресурсів - можуть застосовуватися різні методи аналізу [34].

Методи фінансового аналізу - це комплекс науково-методичних інструментів та принципів дослідження фінансового стану підприємства.

В економічній теорії та практиці існують різні класифікації методів економічного аналізу взагалі та фінансового аналізу зокрема.

Перший рівень класифікації виокремлює неформалізовані та

формалізовані методи аналізу.

Неформалізовані методи аналізу ґрунтуються на описуванні аналітичних процедур на логічному рівні, а не на жорстких аналітичних взаємозв'язках та залежностях. До неформалізованих належать такі методи:

- експертних оцінок і сценаріїв,
- психологічні,
- морфологічні,
- порівняльні,
- побудови системи показників,
- побудови системи аналітичних таблиць.

Ці методи характеризуються певним суб'єктивізмом, оскільки в них велике значення мають інтуїція, досвід та знання аналітика.

До формалізованих методів фінансового аналізу належать ті, в основу яких покладено жорстко формалізовані аналітичні залежності, тобто методи:

- ланцюгових підстановок,
- арифметичних різниць,
- балансовий,
- виокремлення ізольованого впливу факторів,
- відсоткових чисел,
- диференційний,
- логарифмічний,
- інтегральний,
- простих і складних відсотків,
- дисконтування.

У процесі фінансового аналізу широко застосовуються і традиційні методи економічної статистики (середніх та відносних величин, групування, графічний, індексний, елементарні методи обробки рядів динаміки), а також математико-статистичні методи (кореляційний аналіз, дисперсійний аналіз, факторний аналіз, метод головних компонентів) [43].

Використання видів, прийомів та методів аналізу для конкретних цілей

вивчення фінансового стану підприємства в сукупності становить методологію та методику аналізу.

Фінансовий аналіз здійснюється за допомогою різних моделей, які дають змогу структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками. Існують три основні типи моделей, які застосовуються в процесі аналізу фінансового стану підприємства: дескриптивні, предикативні та нормативні.

Дескриптивні моделі є основними. До них належать: побудова системи звітних балансів; подання фінансової звітності у різних аналітичних розрізах; вертикальний та горизонтальний аналіз звітності; система аналітичних коефіцієнтів; аналітичні записки до звітності. Дескриптивні моделі засновані на використанні інформації з бухгалтерської звітності.

Предикативні моделі - це моделі передбачувального, прогностичного характеру. Вони використовуються для прогнозування доходів та прибутків підприємства, його майбутнього фінансового стану. Найбільш поширені з них: розрахунки точки критичного обсягу продажу, побудова прогностичних фінансових звітів, моделі динамічного аналізу (жорстко детерміновані факторні та регресивні моделі).

Нормативні моделі - це моделі, які уможливають порівняння фактичних результатів діяльності підприємства із нормативними (розрахованими на підставі нормативу). Ці моделі використовуються, як правило, у внутрішньому фінансовому аналізі, їхня суть полягає у встановленні нормативів на кожну статтю витрат стосовно технологічних процесів, видів виробів та у розгляді і з'ясуванні причин відхилень фактичних даних від цих нормативів. Фінансовий аналіз значною мірою базується на застосуванні жорстко детермінованих факторних моделей [4].

Таким чином, у ході аналізу фінансового стану підприємства можуть використовуватися найрізноманітніші прийоми, методи та моделі аналізу, їхня кількість та широта застосування залежать від конкретних цілей аналізу та визначаються його завданнями в кожному конкретному випадку.

Підбиваючи підсумок розгляду сутності оцінки фінансового стану підприємства, слід ще раз підкреслити, що необхідність та значення такої оцінки зумовлені потребою систематичного аналізу та вдосконалення роботи за ринкових відносин, переходу до самоокупності, самофінансування, потребою в поліпшенні використання фінансових ресурсів, а також пошуком у цій царині резервів зміцнення фінансової стабільності підприємства.

1.2. Структурна характеристика оцінки фінансового стану підприємства та її складових

Залежно від змісту і завдань аналізу використовують такі основні інформаційні джерела: фінансову звітність; статистичну звітність; дані внутрішньогосподарського (управлінського) бухгалтерського обліку; дані з первинної облікової документації (вибіркові дані); експертні оцінки.

З 1 січня 2005 р. на підприємствах України незалежно від форм власності (крім банків і бюджетних установ) запроваджені перелічені далі форми фінансової звітності, що відповідають міжнародним стандартам:

- баланс (форма № 1);
- звіт про фінансові результати (форма № 2);
- звіт про рух грошових коштів (форма № 3);
- звіт про власний капітал (форма № 4);
- дані статистичної звітності та оперативні дані.

Інформацію, яка використовується для аналізу фінансового стану підприємств, за доступністю можна поділити на відкриту та закриту (таємну). Інформація, яка міститься в бухгалтерській та статистичній звітності, виходить за межі підприємства, а отже є відкритою.

Кожне підприємство розробляє свої планові та прогнозні показники, норми, нормативи, тарифи та ліміти, систему їх оцінки та регулювання фінансової діяльності. Ця інформація становить комерційну таємницю, а іноді й „ноу-хау”. Відповідно до чинного законодавства України підприємство має

право тримати таку інформацію в секреті. Перелік її визначає керівник підприємства.

Усі показники бухгалтерського балансу та звітності взаємозв'язані один з одним, їх цінність для своєчасної та якісної оцінки фінансового стану підприємства залежить від їхньої вірогідності та дати складання звіту.

У цілому бухгалтерський баланс складається з **активу та пасиву** і **свідчить про те, як на певний час розподілено активи та пасиви** і як саме здійснюється фінансування активів за допомогою власного та залученого капіталу.

З погляду фінансового аналізу, за словами Ю. Тютюнника, є три основні вимоги до бухгалтерської звітності [35].

Вона повинна уможлилювати:

- оцінку динаміки та перспектив одержання прибутку підприємством;
- оцінку наявних у підприємства фінансових ресурсів та ефективності їх використання;
- прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері фінансів для здійснення інвестиційної політики.

Фінансовий аналіз - це спосіб оцінювання і прогнозування фінансового стану підприємства на підставі його бухгалтерської та фінансової звітності і оперативних даних.

Звіт про фінансові результати відображає ефективність (неефективність) діяльності підприємства за певний період. Якщо баланс відображає фінансовий стан підприємства на конкретну дату, то звіт про прибутки та доходи дає картину фінансових результатів за відповідний період (квартал, півріччя, 9 місяців, рік).

У звіті про фінансові результати наводяться дані **про дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові результати від операційної діяльності (прибуток чи збиток); дохід від участі в капіталі; інші доходи та фінансові доходи; фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування (прибуток чи збиток); фінансові результати від**

звичайної діяльності (прибуток чи збиток); надзвичайні доходи чи витрати; чисті прибуток чи збиток.

Отже, порівняно із формою звітності, яка діяла раніше, суттєво розширено показники доходів і прибутків підприємства.

Фінансова звітність підприємств, як вважає І. Ластовенко, містить також іншу інформацію щодо стану фінансів підприємств. На основі аналізу звітних даних визначаються основні тенденції формування й використання фінансових ресурсів підприємства, причини змін, що сталися, сильні та слабкі сторони підприємства та резерви поліпшення фінансового стану підприємства у перспективі [22].

Неможливо переоцінити значення повної та достовірної інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства для вирішення поточних та перспективних фінансово-господарських проблем. Для прийняття правильних фінансових управлінських рішень на рівні підприємства треба використовувати дані, які відповідають певним правилам, вимогам і нормам, є зрозумілими та прийнятними для користувачів. Зокрема, щоб порівняти фінансові результати, досягнуті у попередньому та поточному звітних періодах, необхідно використовувати лише порівнянні відповідні показники, тобто такі, які визначені за єдиною методологією з використанням однакових баз розрахунку, критеріїв та правил.

З цією метою підприємство повинно розробити свою фінансову облікову політику, яка підпорядковується потребам внутрішнього менеджменту. Але, як правило, для прийняття ефективних управлінських рішень менеджери не обмежуються суто внутрішньою фінансовою інформацією, а порівнюють її з відповідними показниками подібних підприємств, підприємств-конкурентів чи партнерів по бізнесу. Тому закономірно виникає потреба в уніфікації вимог до фінансової інформації в рамках галузі, регіону, усієї економічної системи країни.

Процес такої уніфікації називають стандартизацією бухгалтерського обліку. Стандарт у широкому розумінні - зразок, еталон, модель, що беруться за

вихідні для порівняння з ними інших подібних об'єктів. Стандартизація бухгалтерського обліку - це процес розробки та послідовного застосування єдиних вимог, правил та принципів до визнання, оцінки і відображення у фінансових звітах окремих об'єктів бухгалтерського обліку.

Загальні вимоги до фінансової звітності викладено в положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 (далі - П(С)БО 1), затвердженому наказом Міністерства фінансів України від 31.03. 1999 р. № 87. Дане положення визначає:

- мету фінансових звітів;
- їх склад;
- звітний період;
- якісні характеристики та принципи, якими слід керуватися під час складання фінансових звітів;
- вимоги до розкриття інформації у фінансових звітах.

П(С)БО 1 треба застосовувати за підготовки й надання фінансових звітів підприємствами, організаціями, установами та іншими юридичними особами (далі - підприємствами) усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ). Проте тут не розглядаються правила складання консолідованої фінансової звітності.

Основою П(С)БО 1 є Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (переглянутий у 1997 р.) Комітету з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Фінансова звітність визначена П(С)БО 1 як бухгалтерська звітність, яка відображає фінансовий стан підприємства і результати його діяльності за звітний період.

Метою такої звітності є забезпечення загальних інформаційних потреб широкого кола користувачів, які покладаються на неї як на основне джерело фінансової інформації під час прийняття економічних рішень (табл. 1.1).

Для прийняття економічних рішень користувачами фінансових звітів необхідна інформація про фінансовий стан, результати діяльності та зміни у фінансовому стані підприємства.

Таблиця 1.1

Інформаційні потреби основних користувачів фінансової звітності

Користувачі звітності	Інформаційні потреби
Інвестори, власники	Придбання, продаж та володіння цінними паперами; Участь у капіталі підприємства; Оцінка якості управління; Визначення суми дивідендів.
Керівництво підприємства	Регулювання діяльності підприємства
Банки, постачальники та інші кредитори	Забезпечення зобов'язань підприємства; Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Замовники	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання
Працівники підприємств	Оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання; Забезпечення зобов'язань підприємства перед працівниками
Органи державного управління	Формування макроекономічних показників

Зазначені інформаційні потреби обумовили склад фінансової звітності. У відповідності до Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, до неї належать:

- баланс;
- звіт про фінансові результати;
- звіт про рух грошових коштів;
- звіт про власний капітал;
- примітки до річної фінансової звітності [11].

Інші звіти (звернення ради директорів до акціонерів, звіт керівництва групи, звіт аудитора тощо), які включені до звітності підприємства, не є

фінансовою звітністю.

Новий склад звітності відповідає вимогам Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Компоненти фінансової звітності відображають різні аспекти господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього звітного періоду, розкриття облікової політики та її змін, що робить можливим ретроспективний аналіз діяльності підприємства (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Призначення основних компонентів фінансової звітності

Компонент фінансової звітності	Зміст	Використання інформації
Баланс	Наявність економічних ресурсів, які контролюються підприємством на дату балансу	Оцінка структури ресурсів підприємства, їх ліквідності та платоспроможності підприємства; прогнозування майбутніх потреб у позиках; оцінка та прогнозування змін в економічних ресурсах, які підприємство (імовірно) контролюватиме в майбутньому
Звіт про фінансові результати	Доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства за звітний період	Оцінка та прогноз: прибутковості діяльності підприємства; структури доходів та витрат
Звіт про власний капітал	Зміни в складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз змін у власному капіталі
Звіт про рух грошових коштів	Генерування та використання грошових коштів протягом звітного періоду	Оцінка та прогноз операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства
Примітка	Вибрана облікова політика. Інформація, не наведена у фінансових звітах, але обов'язкова за П(С)БО. Додатковий аналіз статей звітності,	Оцінка та прогноз: облікової політики; ризиків або непевності, які впливають на підприємство, його ресурси та зобов'язання; діяльність підрозділів підприємства тощо.

	необхідний для забезпечення її зрозумілості	
--	---	--

Такі компоненти фінансової звітності, як баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал та звіт про рух грошових коштів, складаються зі статей, які об'єднуються у відповідні розділи.

Форми, перелік статей фінансових звітів та їх зміст установлені П(С)БО 2 -5. Але підприємство заносить інформацію до тієї чи іншої статті відповідного фінансового звіту тільки тоді, коли:

- існує ймовірність збільшення або зменшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних із цією статтею;

- оцінка статті може бути достовірно визначена.

Перший критерій відображення статей у фінансовій звітності пов'язаний з тим, в якому звіті буде наведено статтю, - у балансі чи у звіті про фінансові результати, тобто відповідність результатів господарських операцій визначенню активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів чи витрат, які наведені в П(С)БО 1.

Процес аналізу фінансової інформації на відповідність змісту певної статті фінансових звітів та описаним критеріям, за словами Д. Качмарика називається визнанням [14].

Фінансова звітність повинна надати дохідливу, доречну, достовірну та порівнянну інформацію щодо фінансового стану, результатів діяльності підприємства, руху його грошових коштів, змін у складі власного капіталу.

Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою користувачам, П (С)БО 1 передбачає наявність у ній даних про:

- підприємство;
- дату звітності та звітний період;
- валюту звітності та одиницю її виміру;
- відповідні показники (статті) за звітний та попередній періоди;
- облікову політику підприємства та її зміни;
- аналітичну інформацію щодо статей фінансових звітів;

- консолідацію фінансових звітів;
- припинення (ліквідацію) окремих видів діяльності;
- обмеження щодо володіння активами;
- участь у спільних підприємствах;
- виявлені помилки та пов'язані з ними коригування;
- переоцінку статей фінансових звітів;
- іншу інформацію.

Фінансова звітність має бути підготовлена та надана користувачам у певні терміни, які визначаються чинним законодавством. У разі надмірної затримки в наданні звітної інформації вона може втратити свою актуальність.

Дані фінансової звітності є підставою не тільки для оцінки результатів звітного періоду, а й для їх прогнозування. Так, інформація щодо фінансового стану та результатів діяльності часто використовується як підстава для прогнозування майбутнього фінансового стану.

Під час підготовки фінансової звітності кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників - фізичних осіб. Таким чином, особисте майно та зобов'язання власників не повинні відображатись у фінансовій звітності підприємства. Тому у фінансовій звітності (зокрема, в балансі) передбачене відображення лише зобов'язань власників стосовно їхніх внесків до капіталу та обов'язкового розподілу частини доходу між власниками (у вигляді відсотків, дивідендів, вилучення капіталу тощо). Цей принцип дістав назву принципу автономності підприємства.

Отже, якщо власник підприємства вносить власні грошові кошти у банк з метою збільшення статутного капіталу даного підприємства, то цю операцію буде відображено у фінансовій звітності. Якщо ж метою власника буде отримання відсотків на власні кошти та їх використання на власні потреби, така господарська операція не вплине на показники фінансової звітності.

Фінансові звіти складаються також виходячи з принципу безперервності діяльності підприємства, тобто визнання того, що підприємство не має ні

наміру, ані потреби ліквідуватися або суттєво зменшувати масштаби своєї діяльності (принаймні протягом наступного звітнього періоду).

За інших обставин, коли події після складання балансу засвідчать наміри підприємства припинити свою діяльність або покажуть неможливість її продовження, підприємство не може використовувати П (С)БО 1 як основу для ПІДГОТОВКИ своїх фінансових звітів. Тоді поділ його активів і зобов'язань на необоротні та оборотні (довгострокові і короткострокові) втрачає сенс. Адже підприємство повинне в процесі ліквідації покрити усі свої зобов'язання (спочатку перед кредиторами, потім перед власниками). Тому всі активи стають оборотними, а зобов'язання - короткотерміновими. Переважна оцінка статей балансу за собівартістю також не може бути використана, їх слід переоцінити за ринковою вартістю. Фактично скасовуються майже всі принципи формування фінансової звітності безперервно діючого підприємства.

Принцип періодичності передбачає розподіл діяльності підприємства на певні періоди часу (звітні періоди) з метою складання фінансової звітності [20].

За П(С)БО 1 звітний період становить календарний рік. Проте для новоствореного підприємства або для підприємства, яке ліквідується, тривалість звітнього періоду може бути іншою.

Передбачається також складання проміжної звітності (квартальної та місячної) наростаючим підсумком з початку року.

Тепер активи, підприємства (незавершене виробництво, готова продукція, основні засоби, нематеріальні активи) будуть оцінюватися за виробничою собівартістю у складі прямих та виробничих накладних витрат.

До собівартості придбаних активів включатимуться:

- ціна придбання;
- податки, мито, збори (крім тих, що повергаються згодом підприємству);
- витрати на їхню доставку, вантажно-розвантажувальні роботи;
- витрати доведення активів до стану, придатного для використання (реалізації);
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням цих активів.

Будь-які торговельні та інші знижки вираховуються за визначення витрат на придбання.

Щоб бути достовірною, інформація у фінансових звітах повинна бути повною, зважаючи на її важливість для користувача та витрати, пов'язані з отриманням цієї інформації. Тому фінансова звітність не обмежується лише балансом, звітами про фінансові результати, власний капітал та рух грошових коштів. Вона містить примітки, які надають інформацію про облікову політику підприємства та додаткові пояснення до окремих статей цих звітів. Крім того, у примітках розкриваються важливі для користувачів фінансової звітності події, які відбулися після складання балансу. Наприклад, оголошення про виплату дивідендів на акції.

У складі річного бухгалтерського звіту українських підприємств передбачено форму № 3 „Звіт про рух грошових коштів” та форму № 4 „Звіт про власний капітал” та пояснювальну записку. Проте інформація, яка в них наводиться, лише в незначній мірі задовольняє потреби користувачів для здійснення ретроспективного та перспективного аналізу діяльності підприємств з метою прийняття прогностичних фінансово-економічних рішень.

Що ж стосується непередбачених подій після складання балансу, то вони раніше не впливали на показники звітів і не розкривались у пояснювальній записці. Тепер, за П(С)БО 6, такі події поділяються на дві групи та коригують певні статті звітності або пояснюються в примітках (рис. 1.2).

Події після дати (

які надають додаткову інформацію про визначення сум, які вказують на

коригують відповідні активи розбирання

Рис. 1.2. Класифікація подій після складан

Щоб скласти фінансову звітність, керівництво підприємства формує облікову політику, тобто вибирає принципи, методи та процедури обліку в такий спосіб, щоб достовірно відобразити фінансове положення й результати діяльності підприємства та забезпечити порівнянність фінансових звітів.

Надання користувачам інформації про політику бухгалтерського обліку, яку підприємство повинно використовувати постійно за складання фінансових звітів, будь-яких змін у цій політиці та впливу таких змін на показники фінансових звітів є вимогою принципу послідовності. Дотримання цього принципу є передумовою порівнянності фінансових звітів. Адже користувачі отримують можливість визначати відмінності ведення бухгалтерського обліку, які використовуються самим підприємством або різними підприємствами протягом певних звітних періодів.

Українські підприємства мали дуже обмежені можливості щодо формування облікової політики, які визначались п. 1 "Вказівок щодо організації бухгалтерського обліку в Україні", затверджених наказом Мінфіну України від 07.05. 1993 р. № 25 з наступними змінами і доповненнями. У пояснювальній записці до річного бухгалтерського звіту вимагалось попереджати про намір зміни облікової політики в наступному звітному році.

За П (С)БО 1 підприємство буде висвітлювати свою облікову політику у примітках, описуючи принципи оцінки та методи обліку окремих статей

звітності. Тепер підприємство буде мати право вибору, прийматиме ці рішення самостійно.

Що ж стосується змін облікової політики, то в П(С)БО 6 визначено:

- коли можливі такі зміни;
- що не вважається зміною облікової політики;
- як впливають зміни облікової політики на показники фінансових звітів;
- які примітки слід давати у разі змін облікової політики.

Цілій низці господарських операцій, таких як погашення сумнівної заборгованості, визначення можливого строку корисного використання основних засобів тощо, притаманна певна невизначеність. Тому під час складання фінансових звітів слід застосовувати принцип обачності, щоб активи або дохід не були завищені, а зобов'язання чи витрати - занижені.

Сутність операцій або інших подій не завжди відповідає тому, що впливає з їхньої юридичної форми. Наприклад, підприємство може передати актив іншій стороні в такий спосіб, що дальше використання майбутніх економічних вигод, утілених у цьому активі, залишається за даним підприємством. За таких обставин відображення цієї операції як продажу не відповідатиме її суті. Тому керівництво підприємства повинне надавати перевагу економічному змісту господарських операцій над їхньою юридичною формою.

Принцип єдиного грошового вимірника передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства в його фінансовій звітності. Під час складання фінансової звітності необхідно намагатися узгодити усі перелічені принципи так, щоб досягти належних якісних характеристик фінансової звітності.

Порівнюючи П(С)БО 1 з вимогами Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 250 (квітень 1993 р.), з наступними змінами і доповненнями, та Інструкції про порядок заповнення форм річного бухгалтерського звіту, затвердженої Мінфіном України № 139 від 18 серпня

1995 року, з наступними змінами і доповненнями, бачимо, що розбіжності між ними стосуються як складу звітності, так і методологічних основ її подання.

Методологічні відмінності попередніх інструкцій полягають передовсім

у тому, що:

- якісні характеристики фінансової звітності розглядались з позицій такого користувача звітів, як держава;

- не використовувались принципи безперервності діяльності та превалювання змісту над формою;

- принципи нарахування та відповідності доходів і витрат, повного висвітлення, послідовності, обачності використовувались частково й непослідовно.

Загалом, методологічні відмінності попередніх інструкцій полягають передовсім у тому, що якісні характеристики фінансової звітності розглядались з позицій такого користувача звітів, як держава; не використовувались принципи безперервності діяльності та превалювання змісту над формою; принципи нарахування та відповідності доходів і витрат, повного висвітлення, послідовності, обачності використовувались частково й непослідовно.

РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОСЛІДЖУВАНОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Комунальне підприємство „Полтавська міська шляхово -експлуатаційна дільниця” (далі КП „Полтавська МШЕД”) заснована на комунальній власності для охорони, нагляду, утримання і ремонту міських шляхів, вулиць, проїздів, площ, підземних проходів, відкритих і закритих ливнепроводів і дренажів, забезпечення санітарно-гігієнічного стану цих об'єктів, а також забезпечення задовільного руху по вулицям міста автотранспорту і пішоходів.

Засновником КП „Полтавська МШЕД” є Полтавська міська Рада народних депутатів. Підприємство є юридичною особою, має печатку із своєю назвою та штампи, може мати товарний знак і інші реквізити для здійснення статутної діяльності. Право юридичної особи КП „Полтавська МШЕД” набуває з дня його державної реєстрації.

КП „Полтавська МШЕД” має самостійний баланс, функціонує на основі самофінансування і самоокупності, має свій розрахунковий рахунок в установах банку для зберігання грошових коштів і здійснення всіх видів розрахункових, кредитних і касових операцій.

Майно підприємства належить йому на правах повного господарського ведення. Здійснюючи право повного господарського ведення Підприємство володіє, користується і розпоряджається вказаним майном на свій розсуд, застосовує відносно нього будь-які дії, які не суперечать статуту підприємства. КП „Полтавська МШЕД” не відповідає за зобов'язаннями держави, як і держава не відповідає за зобов'язаннями підприємства. Відносини з засновником Підприємство будує на основі засновницького договору.

Основними видами діяльності КП „Полтавська МШЕД” є:

- утримання шляхів і шляхових споруд і пасажирських перевезень в технічно-справному стані, гарантуючи безпеку вантажних і пасажирських

перевезень.

- охорона шляхів і шляхових споруд від передчасного зносу і розрушень під впливом природних факторів та руху автотранспорту.
- нагляд за технічним станом шляхів.
- організація і проведення робіт по поточному ремонту шляхів, **ВОДОСТОКІВ** і інших об'єктів благоустрою в відповідності з документацією.
- відновлення шляхового покриття після розкриття своїми силами (якщо обсяг робіт невеликий) чи силами спеціалізованих підрядних організацій по умові.
- надання платних послуг населенню.
- виготовлення та реалізація товарів народного вжитку.
- торгово-посередницька діяльність.

Майно КП „Полтавська МШЕД” складають **основні фонди та оборотні засоби, інші цінності, вартість яких відображена** в самостійному балансі підприємства. Джерелами формування майна КП „Полтавська МШЕД” є: грошові і матеріальні внески засновників; доходи одержані від виконання ремонтно-будівельних робіт та інших видів господарської діяльності; доходи **від цінних паперів; кредити банків та інших кредиторів; капітальні внески та дотації з бюджету; внески від роздержавлення і приватизації власності; придбання майна іншого підприємства, організації; благодійні внески організацій, підприємств та громадян; інші джерела не заборонені законодавчими актами України.**

Управління підприємством здійснюється в відповідності з даним Статутом на основі поєднання прав власника по господарському використанню свого майна і принципів самоврядування трудового колективу. Підприємство самостійно визначає структуру правління, формує його штати.

КП „Полтавська МШЕД” очолює начальник. Призначення начальника здійснює власник майна або уповноважений ним орган. Призначення начальника здійснюється, як правило, на контрактній основі. Начальник формує штати підприємства, заключає контракти або трудові угоди на

працевлаштування. Розробляє структуру правління. Організовує діяльність КП „Полтавська МШЕД” несе індивідуальну відповідальність за результати його діяльності і створення сприятливих умов праці.

Взаємовідношення з постачальниками, покупцями та замовниками засновуються на договірних обов’язках. Ціни можуть бути регульованими або ринковими. Матеріально-технічне забезпечення КП „Полтавська МШЕД” здійснюється через систему, оптово-роздрібну торгівлю, товарні біржі, інші комерційні структури, а також по прямих договорах з виробниками продукції, враховуючи фізичних осіб.

Прибуток, одержаний в результаті виробничо-господарської діяльності після розрахунків з бюджетом, кредиторами, надходить в розпорядження підприємства.

З метою проведення аналізу фінансового стану КП „Полтавська МШЕД” слід розглянути сукупність показників, що характеризують: майновий стан, фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність, фінансові результати і рентабельність, ділову активність підприємства, дебіторську та кредиторську заборгованість підприємства. Розрахунок даних показників здійснюється на основі інформації з річної фінансової звітності (додатки: A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5, B1, B2, B3, B4, B5).

Майновий стан підприємства характеризується складом, розміщенням, структурою та динамікою активів (майна) і пасивів (власного капіталу і зобов’язань). Аналіз майнового стану підприємства проводиться за допомогою скороченого аналітичного балансу, який утворюється з вихідного балансу шляхом об’єднання в окремі групи однорідних за своїм складом та економічним змістом статей. При оцінці майнового стану підприємства прийоми горизонтального і вертикального аналізу скороченого аналітичного балансу тісно поєднуються з розрахунком показників структури, абсолютної та відносної зміни активів і пасивів, а також зміни питомої ваги (табл. 2.1).

Розрахункові дані табл. 2.1. свідчать про досить значні зміни майнового потенціалу підприємства. Так за період 2009 – 2010 років загальна вартість

30

майна КП „Полтавська МШЕД” збільшилась на 10225 тис. грн, або на 13,4 %.

Таблиця 2.1

Склад, структура та динаміка майна КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр. (станом на кінець року)

Види активів	2020р.		2021р.		2022р.		Зміни (+,-) 2021р. по відношенню до 2020р.			Зміни (+,-) 2022р. по відношенню до 2021р.		
	сума, тис. грн	у % до підсумк у	сума, тис. грн	у % до підсумк у	сума, тис. грн	у % до підсумк у	суми, тис. грн	питомо і ваги, пунктів	у % до базового року	суми, тис. грн	питомо і ваги, пунктів	у % до базового року
Майно - всього	76546	100,0	86771	100,0	97883	100,0	10225	0,0	13,4	1112	0,0	12,8
Необоротні активи	72386	94,6	84486	97,4	94695	96,7	12100	2,8	16,7	10209	-0,6	12,1
Основні засоби	66869	87,4	64681	74,5	94695	96,7	-2188	-12,8	-3,3	30014	22,2	46,4
Оборотні активи	4160	5,4	2285	2,6	3188	3,3	-1875	-2,8	-45,1	903	0,6	39,5
Оборотні виробничі фонди	2308	3,0	428	0,5	1143	1,2	-1880	-2,5	-81,5	715	0,7	167,1
Виробничі запаси	2308	3,0	428	0,5	1143	1,2	-1880	-2,5	-81,5	715	0,7	167,1
Фонди обігу	1852	2,4	1857	2,1	2045	2,1	5	-0,3	0,3	188	-0,1	10,1
Готова продукція і товари	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Поточна дебіторська заборгованість	1844	2,4	1853	2,1	2018	2,1	9	-0,3	0,5	165	-0,1	8,9

Грошові кошти і поточні фінансові інвестиції	8	0,0	4	0,0	27	0,0	-4	0,0	-50,0	23	0,0	575,0
Інші оборотні активи	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Витрати майбутніх періодів	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-

Дане зростання забезпечив, виключно, приріст вартості необоротних активів - на 12100 тис. грн, або на 16,7 %, в той час як оборотні активи підприємства за аналогічний період зменшились в своєму абсолютному розмірі на 1875 тис. грн.

За наступні два роки майно КП „Полтавська МШЕД” продовжувало збільшуватись, а величина такого зростання становила - 11112 тис. грн, або на 12,8 %. При цьому, переважаючий вплив на загальну зміну в абсолютному розмірі теж мали необоротні активи, величина яких зросла на 10209 тис. грн, тоді як оборотні активи збільшились – лише на 903 тис. грн; у відносному ж вимірі вплив зміни обох складових були фактично протилежними 12,8 % проти 39,5 %.

В складі оборотних активів підприємства кожна із складових, по різному змінювалась за досліджуваний період. Так, оборотні виробничі фонди КП „Полтавська МШЕД” за період 2020 – 2021 рр. зменшились на 1880 тис. грн, або майже вдвічі, тоді як фонди обігу за аналогічний період зросли лише на 5 тис. грн. За наступні два роки ситуація змінилась, і тепер зростання зазнали одночасно розміру фондів обігу і оборотних виробничих фондів, однак темп такого зростання був різним – 167,1 % і 10,1 % відповідно.

Загальне домінування необоротних активів в досліджуваному періоді обумовило незначні зміни загальній структурі майна КП „Полтавська МШЕД”. Даний факт, а також відсутність на підприємстві витрат майбутніх періодів, наочно підтверджує рис. 2.1.

Фінансова стабільність підприємства є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Вона залежить від структури зобов'язань підприємства і характеризується співвідношенням власної і залученого капіталу. Фінансова стійкість КП „Полтавська МШЕД”, як і інших господарюючих суб'єктів залежить від розміщення його активів та джерел формування капіталу і характеризується, насамперед, співвідношенням між обсягами власного капіталу і зобов'язань.

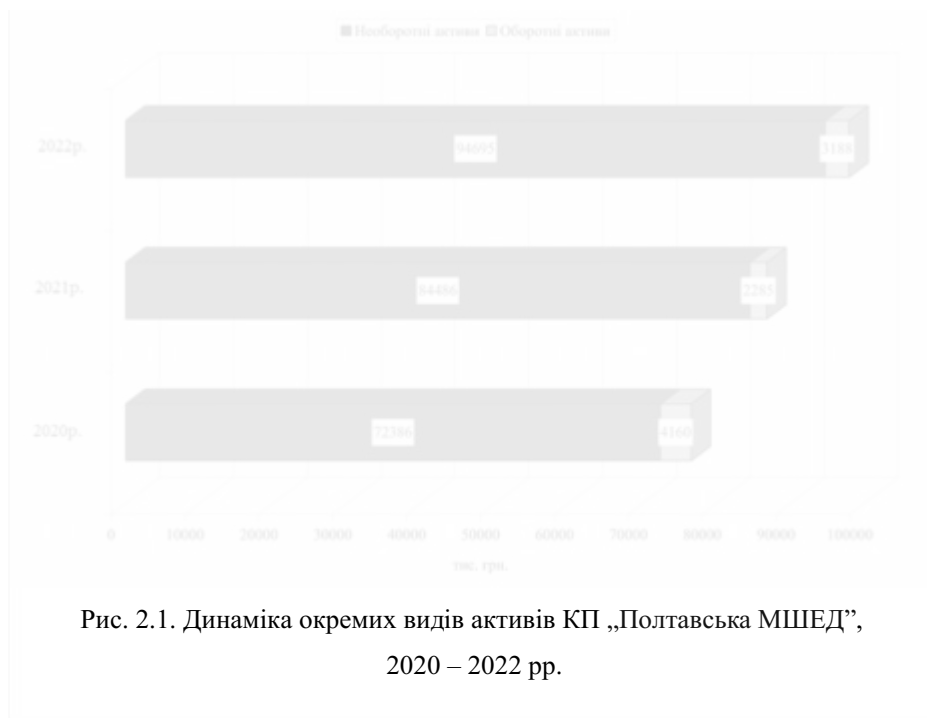

Рис. 2.1. Динаміка окремих видів активів КП „Полтавська МШЕД”,
2020 – 2022 рр.

Для формулювання висновків про позитивний чи негативний характер змін у майновому стані підприємства необхідно поглибити дослідження в напрямку аналізу складу та структури майна та джерел формування капіталу.

Визначення джерел формування капіталу підприємства є важливою складовою аналізу фінансового становища суб'єктів підприємницької діяльності – взагалі, так і КП „Полтавська МШЕД”, зокрема (табл. 2.2).

Дані табл. 2.2 підтверджують факт збільшення загальної величини капіталу КП „Полтавська МШЕД” за період 2020 – 2021 років на 10225 тис. грн, або на 13,4 %. Таке зростання пасивів підприємства забезпечило майже виключно зростання обсягів власного капіталу, який за період 2020 - 2021 зріс збільшився на 10112 тис. грн, або на 13,4 %. В той же час зобов'язання КП „Полтавська МШЕД” зросли лише на 113 тис. грн (10,8 %) і цим самим забезпечили зменшення їх частки у загальній структурі джерел фінансування підприємства на 0,1 %.

Таблиця 2.2

Показники оцінки складу та динаміки джерел формування капіталу КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.
(станом на кінець року)

Види пасивів (джерел формування капіталу)	2020р.		2021р.		2022р.		Зміни (+,-) 2021р. по відношенню до 2020р.			Зміни (+,-) 2022р. по відношенню до 2021р.		
	сума, тис. грн	у % до підсумку	сума, тис. грн	уї % до підсумку	сума, тис. грн	у % до підсумку	суми, тис. грн	питомої ваги, пунктів	у % до 2020 р.	суми, тис. грн	питомої ваги, пунктів	у % до 2021 р.
Джерела формування капіталу – всього	7654 6	100,0	8677 1	100,0	9788 3	100,0	10225	0,0	13,4	11112	0,0	12,8
Власний капітал	7549 5	98,6	8560 7	98,7	9706 0	99,2	10112	0,1	13,4	11453	0,5	13,4
Статутний (пайовий) капітал	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Зобов'язання	1051	1,4	1164	1,3	823	0,8	113	-0,1	10,8	-341	-0,5	29,3
Забезпечення наступних витрат і платежів	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Довгострокові зобов'язання	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Поточні зобов'язання	1051	1,4	1164	1,3	823	0,8	113	0,0	10,8	-341	-0,5	-29,3

Кредиторська заборгованість	662	0,9	775	0,9	434	0,4	113	0,0	17,1	-341	-0,4	-44,0
Доходи майбутніх періодів	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-

За період наступних 2021 – 2022 рр. власний капітал КП „Полтавська МШЕД” продовжувати зростати значним чином – на 11112 тис. грн, або на 12,8 %. При цьому, приріст пасивів забезпечило виключно зростання власного капіталу - на 11453 тис. грн, тоді як зобов’язання підприємства за останні два роки знизились на 341 тис. грн, або на 29,3 %. В результаті таких змін питома вага зобов’язань КП „Полтавська МШЕД” знову зменшилась на 0,5 %, що наочно підтверджує рис. 2.3.

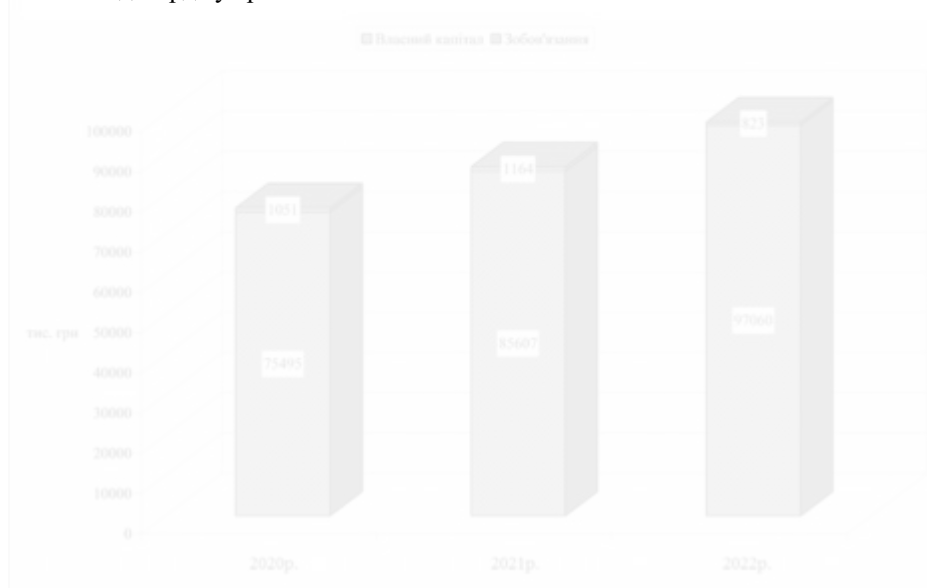

Рис. 2.2. Склад та динаміка обсягів окремих видів пасивів КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Наведений рисунок також доводить факт відсутності за період 2020 – 2022 років на підприємстві доходів майбутніх періодів.

Подальше дослідження пасивів КП „Полтавська МШЕД” доцільне в напрямку деталізації його окремих складових за різними критеріями, серед яких характер формування, рівень відповідальності власного капіталу, за рівнем погашення зобов’язань та за терміновістю їх оплати (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Склад, структури та динаміки пасивів КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр. (станом на кінець року)

Види активів	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Зміни (+,-) 2021 р. по відношенню до 2020 р.			Зміни (+,-) 2022 р. по відношенню до 2021 р.		
	сума, тис. грн	у % до під-сумку	сума, тис. грн	у % до під-сумку	сума, тис. грн	у % до під-сумку	суми, тис. грн	питомої ваги, пунктів	У % до 2020 р.	суми, тис. грн	питомої ваги, пунктів	У % до 2021 р.
За характером формування												
Власний капітал	75495	98,6	85607	98,7	97060	99,2	10112	0,1	13,4	11453	0,5	13,4
Позиковий капітал	1051	1,4	1164	1,3	823	0,8	113	-0,1	10,8	-341	-0,5	-29,3
Всього	76546	100,0	86771	100,0	97883	100,0	10225	0,0	13,4	11112	0,0	12,8
За рівнем відповідальності власного капіталу												
Статутний і пайовий	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Додатковий	75495	100,0	85607	100,0	97060	100,0	10112	0,0	13,4	11453	0,0	13,4
Всього	75495	100,0	85607	100,0	97060	100,0	10112	0,0	13,4	11453	0,0	13,4
За періодом погашення зобов'язань												
Поточні	1051	100,0	1164	100,0	823	100,0	113	0,0	10,8	-341	0,0	-29,3
Довгострокові	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Умовні (потенційні)	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Всього	1051	100,0	1164	100,0	823	100,0	113	0,0	10,8	-341	0,0	-29,3
За терміновістю оплати зобов'язань												

Найбільш термінові	662	63,0	775	66,6	434	52,7	113	3,6	17,1	-341	-13,8	-44,0
Короткострокові	389	37,0	389	33,4	389	47,3	0	-3,6	0,0	0	13,8	0,0
Довгострокові	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Всього	1051	100,0	1164	100,0	823	100,0	113	0,0	10,8	-341	0,0	-29,3

Аналітичні розрахунки табл. 2.3 дають підставу говорити, що з позицій рівня відповідальності власного капіталу у КП „Полтавська МШЕД” виключна роль належить додатковому капіталу. Стосовно структури зобов’язань підприємства то, з позицій періоду їх погашення за досліджуваний період, виділяються лише поточні зобов’язання.

За періодом погашення зобов’язання КП „Полтавська МШЕД” поділяються на найбільш термінові та короткострокові. Тенденції зміни їх обсягів за досліджуваний період 2020 – 2022 рр. відображено на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Склад і динаміка зобов’язань КП „Полтавська МШЕД” за терміновістю оплати, 2020 – 2022 рр.

Підсумовуючи здійснене дослідження слід наголосити на тому фактові, що саме своєчасне дослідження існуючих тенденцій дозволяє оперативно реагувати на зміни в складі і структурі майна КП „Полтавська МШЕД” та джерел формування його капіталу шляхом обґрунтування комплексу заходів щодо поліпшення, як майнового потенціалу, так і в цілому фінансового стану підприємства.

РОЗДІЛ 3

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Аналіз фінансових результатів та ділової активності суб'єкта підприємництва

Практика господарювання на ринкових засадах підтверджує, що ефективність діяльності підприємства великою мірою залежить від адекватної і компетентної оцінки фінансових результатів та розробки на цій основі необхідних заходів щодо їх покращення.

Правильна оцінка фінансових результатів діяльності підприємства слугує необхідною основою для здійснення керівництва, інвестування, побудови партнерських та конкурентних відносин тощо.

Оскільки саме прибуток є основним джерелом фінансування витрат на виробничий і соціальний розвиток підприємства, найвагомішим джерелом формування державного бюджету, його повинно бути достатньо не лише для задоволення фінансових потреб самого підприємства, а й для фінансування суспільних фондів споживання, розвитку науки, освіти, охорони здоров'я тощо. Тому цей аспект знаходиться в центрі комплексного економічного аналізу, оскільки за ним оцінюється ступінь досягнення кінцевої мети діяльності підприємства.

Показники прибутковості є визначальними в оцінках ефективності функціонування господарюючого суб'єкта за всіма видами діяльності: виробничою, комерційною, фінансовою та інвестиційною. В прибутку акумулюються результати виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг), їх якості та асортименту, ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів, результати ділового партнерства та виробничо-фінансового менеджменту.

Враховуючи, що діяльність господарюючого суб'єкта може бути не

тільки прибутковою, а й збитковою, формуватися за дією факторів внутрішнього і зовнішнього економічного середовища, в обліку і аналізі дають загальну оцінку фінансових результатів, які характеризуються системою абсолютних і відносних показників. Абсолютними показниками є суми прибутку (чи збитку) за структурою його утворення чи розподілу і використання. Відносні показники фінансових результатів – значення рентабельності, які характеризують відносний (у процентах) ступінь прибутковості вкладеного капіталу в цілому і за його структурою, здійснених витрат чи отриманих доходів.

Основними завданнями аналізу фінансових результатів (прибутку і рентабельності) є:

- систематичний контроль за динамікою обсягів та зміною структури фінансових результатів;
- виявлення факторів та причин, які вплинули на відхилення фактичного прибутку від запланованого або отриманого у попередньому році;
- оцінка рівня рентабельності продукції та підприємства;
- виявлення напрямків і тенденцій розподілу прибутку;
- обчислення невикористаних резервів подальшого збільшення прибутку та підвищення рентабельності.

Джерелами інформації для аналізу фінансових результатів служать звітний бухгалтерський баланс підприємства, звіт про власний капітал, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів та інші форми звітності, дані первинного та аналітичного бухгалтерського обліку, статистичні матеріали, які розшифровують та деталізують окремі статті балансу.

Стійкі позитивні фінансові результати формуються у процесі виробничо-господарської діяльності, тому їх оцінку об'єктивно можливо здійснити лише за допомогою комплексу показників, які детально та всебічно характеризують господарський стан підприємства. На величину та динаміку прибутку і рентабельності мають вплив як зовнішні, так і внутрішньогосподарські фактори діяльності. Вони є основою для визначення шляхів та резервів

підвищення прибутковості та ефективності діяльності підприємства в цілому.

Для забезпечення достатнього рівня фінансових результатів важливе значення має планування прибутковості та його економічне прогнозування, змістом якого є дослідження та розробка можливих шляхів розвитку показників прибутку та ефективності у перспективі.

За даними форми №2 „Звіт про фінансові результати” проведемо аналіз формування, структури та динаміки доходів підприємства (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Склад, структура та динаміка доходів КП „Полтавська МШЕД”,
2020 – 2022 рр.**

Види доходів	2020 р		2021 р		2022 р		2022 р. у % до 2020 р
	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	
Дохід (виручка) від реалізації товарів (робіт, послуг)	1360	26,9	6353	100,0	8098	100,0	в 5,9 раз
Інші операційні доходи	3688	73,1	0	0,0	0	0,0	-100,0
Всього	5048	100,0	6353	100,0	8098	100,0	160,4

Як свідчать дані табл. 3.1 за досліджуваний період КП „Полтавська МШЕД” формувало доходи виключно в процесі операційної. Причому, як у абсолютному, так і у відносному виразах домінує дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), питома вага якого коливається в межах від 26,9 % за 2020 р. до 100 % за 2021 - 2022 рр. Поряд з цим інші операційні доходи мали місце лише в 2020 р., тоді коли доходи в рамках фінансової та інвестиційної діяльності взагалі були відсутні. Підтвердження висновкам є рис. 3.1.

Наведений рисунок доводить чітку тенденцію до зростання масштабів діяльності досліджуваного КП „Полтавська МШЕД” в 2022 р., що виражається у значному збільшенні розміру доходу в рамках основної операційної діяльності.

За допомогою наступної табл. 3.2 проведемо аналіз формування, структури та динаміки витрат і відрахувань підприємства.

За даними розрахованими в табл. 3.2 можна зробити висновок, що у 2022 році в структурі витрат і відрахувань переважає собівартість реалізованої

продукції (товарів, робіт, послуг) – 83,2 %, далі адміністративні витрати – 8,8 %, тоді як іншим операційним витратам належить – 6,5 %; податок на додану вартість – 1,6 %.

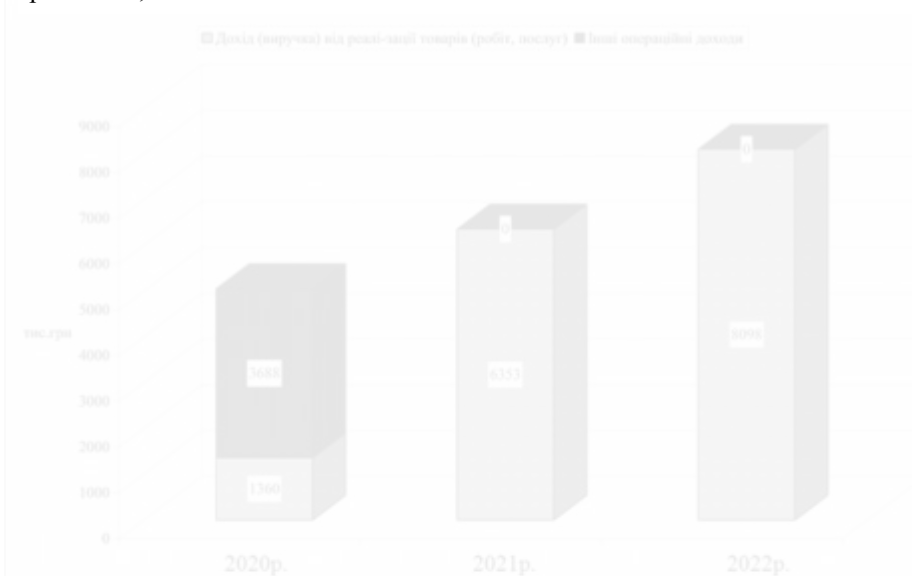

Рис. 3.1. Динаміка обсягів доходів КП „Полтавська МШЕД” за видами діяльності, 2020 - 2022 рр.

Таблиця 3.2

Структура та динаміка витрат і відрахувань КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Види витрат і відрахувань	2020 р		2021 р		2022 р		2022р. у % до 2020р.
	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	
Податок на додану вартість	227	4,5	52	0,7	119	1,6	52,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1948	38,9	6210	85,1	6154	83,2	315,9
Адміністративні витрати	1664	33,2	560	7,7	648	8,8	38,9
Витрати на збут	485	9,7	0	0,0	0	0,0	0,0
Інші операційні витрати	656	13,1	478	6,5	478	6,5	72,9
Фінансові витрати	26	0,5	0	0,0	0	0,0	0,0
Всього	5006	100,0	7300	100,0	7399	100,0	147,8

Одночасно зауважимо, що витрати на збут і фінансові витрати мали місце лише в 2020 р. Порівняно з тим же 2020 роком відбулося загальне зростання

витрат і відрахувань КП „Полтавська МШЕД”.

Дане зростання винятково забезпечив приріст абсолютних розмірів собівартості реалізованої продукції на 4206 тис. грн, або більше ніж в три рази, в той же час як інші види витрат зменшувались, що наочно підтверджує рис. 3.2.

Рис. 3.2. Динаміка обсягів витрат за видами діяльності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 - 2022 рр.

Види і послідовність формування фінансових результатів підприємства проаналізовано в наступній табл. 3.3. Дані табл. 3.3 свідчать про негативний момент в діяльності КП „Полтавська МШЕД”, що полягає в погіршенні його фінансових результатів за період 2020 – 2021 рр. Так, величина чистого доходу на підприємстві за цей період збільшилась з 1133 тис. грн до 5258 тис. грн. Поряд з цим відмічаємо вищі темпи зростання собівартості, розмір якої які в

2021 році становив на 4262 тис. грн більше від рівня 2020 року. Все це, а стало підґрунтям для певного збільшення рівня валового прибутку та прибутку від операційної діяльності за 2020 – 2021 рр. відповідно на 157 тис. грн та 63 тис. грн.

Таблиця 3.3

Показники оцінки фінансових результатів діяльності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Показники	2020 р		2021 р		2022 р		2021 р. (+,-) до 2020 р.	2022 р. (+,-) до 2021 р.
	сума, тис. грн	ПИТОМА вага, %	сума, тис. грн	ПИТОМА вага, %	сума, тис. грн	ПИТОМА вага, %		
Дохід (виручка) від реалізації продукції	1360	X	6353	X	8098	X	4993	1745
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	1133	X	5258	X	7979	X	4125	2721
У % до доходу (виручки) від реалізації продукції	X	83,3	X	82,8	X	98,5	-0,5	15,8
Операційні витрати у тому числі:	4753	100,0	7248	100,0	7280	100,0	2495	32
а) собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1948	41,0	6210	130,7	6154	129,5	4262	-56
б) адміністративні витрати	1664	35,0	560	11,8	648	13,6	-1104	88
в) витрати на збут	485	10,2	0	0,0	0	0,0	-485	0
г) інші операційні витрати	656	13,8	478	10,1	478	10,1	-178	0
Валовий прибуток ("-" збиток)	1200	X	1043	X	1132	X	-157	89
У % до чистого доходу (виручки) від реалізації	X	105,9	X	19,8	X	14,2	-86,1	-5,6
Прибуток ("-" збиток) від операційної діяльності	68	X	5	X	6	X	-63	1
Фінансові та інвестиційні доходи	0	X	0	X	0	X	0	0
Фінансові та інвестиційні витрати	26	X	0	X	0	X	-26	0
Прибуток ("-" збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	42	X	5	X	6	X	-37	1
Податок на прибуток від звичайної діяльності	0	X	0	X	0	X	0	0
Прибуток ("-" збиток) від звичайної діяльності	42	X	5	X	6	X	-37	1
У % до прибутку від звичайної діяльності до оподаткування	X	100,0	X	100,0	X	100,0	0,0	0,0
Надзвичайні доходи	0	X	0	X	0	X	0	0
Надзвичайні витрати і податки з надзвичайного прибутку	0	X	0	X	0	X	0	0
Чистий прибуток ("-" збиток)	42	X	5	X	6	X	-37	1
У % до доходу (виручки) від реалізації продукції	X	3,1	X	0,1	X	0,1	-3,0	0,0
У % до валового прибутку	X	3,5	X	0,5	X	0,5	-3,0	0,1

Схожість

Цитати

Посилання

Вилучений
текст

Підміна символів

Коментарі

Одночасно факт відсутності доходів в рамках фінансової та інвестиційної діяльності та зменшення відповідних витрат обумовили зменшення розмірів прибутку від звичайної діяльності та чистого прибутку лише на 37 тис. грн.

За період наступних 2021 – 2022 рр. динаміка фінансових результатів операційної діяльності КП „Полтавська МШЕД” змінилась на позитивну, що підтверджує факт зростання рівня чистого доходу та валового прибутку підприємства за останні два роки на 2720 тис. грн та 89 тис. грн відповідно. В той же час, вже згадана, відсутність доходів і витрат в рамках фінансової та інвестиційної діяльності та певне переважання інших операційних доходів над відповідними видами витрат обумовила факт практичної незмінності за 2021 – 2022 рр. розмірів прибутку від звичайної діяльності та чистого прибутку (зростання на 1 тис. грн).

Зроблені висновки, щодо зміни абсолютних розмірів показників, які характеризують фінансові результати діяльності КП „Полтавська МШЕД” за досліджуваний період графічно доповнює рис. 3.3.

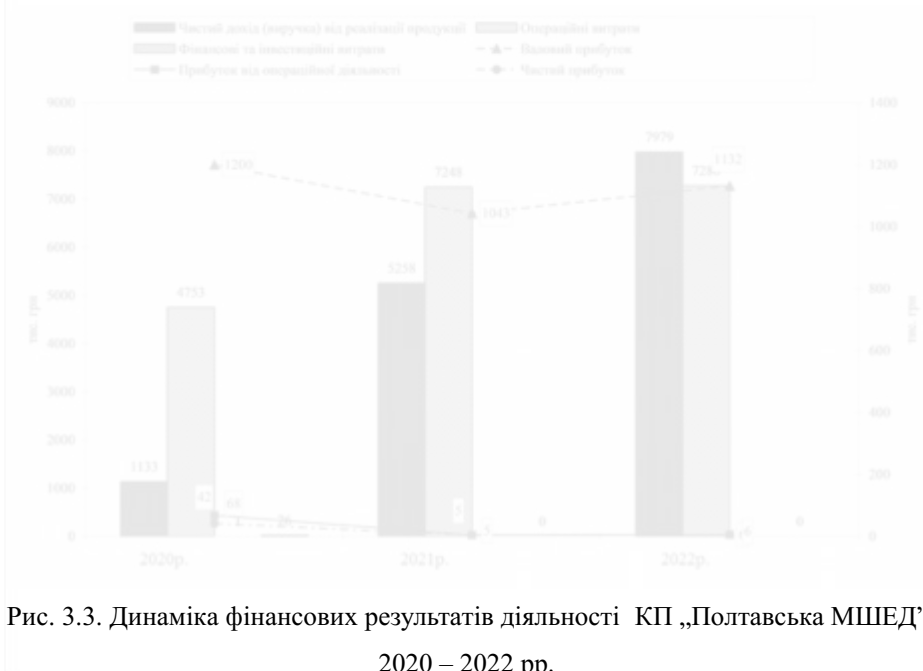

Рис. 3.3. Динаміка фінансових результатів діяльності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Розрахунок основних видів прибутку не дає комплексного уявлення про фінансове становище підприємства. Окремого дослідження потребує рівень ефективності використання підприємством своїх ресурсів, що забезпечує аналіз ділової активності, оскільки саме вона зумовлює платоспроможність, фінансову стійкість та стабільність діяльності підприємства.

Головними якісними і кількісними критеріями ділової активності підприємства є: широта ринків збуту продукції, включаючи наявність постачань на експорт, репутація підприємства, ступінь плану основних показників господарської діяльності, забезпечення заданих темпів їхнього росту, рівень ефективності використання ресурсів (капіталу), стійкість економічного росту.

Також виділяють широкий та вузький підходи до визначення поняття ділова активність. У широкому розумінні цей термін означає маркетингове і комерційне просування підприємства за умов залучення максимально можливого ресурсного потенціалу із спрямуванням усього спектру зусиль. У вузькому ж розумінні ділова активність підприємства означає якість прийнятих управлінських рішень, що характеризується висококваліфікованим менеджментом, повногу віддачі вкладених зусиль та ефективне використання наявних виробничих та комерційних можливостей.

Аналіз ділової активності підприємства можна подати у вигляді системи чотирьох самостійних складових (блоків) аналітичних досліджень:

- аналізу ефективності використання оборотних коштів підприємств;
- аналізу використання власного і залученого капіталу;
- аналізу ефективності кредитних відносин підприємства з комерційними банками;
- аналізу дебіторської і кредиторської заборгованостей.

Тобто, проведення аналітичних досліджень ділової активності підприємств дає змогу оцінити, наскільки ефективно сформована структура їх капіталу, як складаються їх взаємовідносини з постачальниками та замовниками, а також з комерційними банками. Для збільшення обсягів діяльності підприємства (випуску і продажів продукції) слід збільшувати

приріст його майна, тобто активів. У зв'язку з цим темпи економічного розвитку підприємства в першу чергу визначаються темпами збільшення реінвестованих власних засобів. Вони залежать від багатьох факторів, що відбивають ефективність поточної (рентабельність реалізованої продукції, оборотність власних засобів) і фінансової (дивідендна політика, фінансова стратегія, вибір структури капіталу) діяльності.

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється, насамперед, в швидкості обертання його активів і пасивів. Економічне значення оборотності полягає в тому, що від неї залежить величина необхідних підприємству активів для здійснення процесу виробництва та збуту продукції (товарів, робіт, послуг). Швидкість обороту активів підприємства є однією з якісних характеристик його фінансової політики. Чим більша швидкість обороту активів, тим ефективніше працює підприємство. Зростання активів може свідчити не тільки про розширення виробництва або дію факторів інфляції, але й про уповільнення їх обороту, що викликає збільшення їх маси.

Залежно від швидкості обертання для забезпечення нормального ходу господарської діяльності потрібна і різна величина окремих видів активів. Тому аналіз оборотності використання активів має дуже велике значення для оцінки фінансового стану господарства. При збільшенні обсягів господарської діяльності потреба в оборотних активах постійно зростає. І тільки прискоренням оборотності активів завдяки вдосконаленню господарської діяльності можна досягти відповідного їх зменшення. Прискорення оборотності активів дає змогу зменшити потребу у власних і залучених коштах.

Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівня й динаміки різноманітних показників оборотності активів і пасивів балансу, які поділяються на дві групи:

- 1) коефіцієнти обертання – кількість оборотів, які здійснюють окремі види активів і пасивів протягом періоду, що аналізується;
- 2) тривалість одного обороту (в днях) – середній період, протягом якого

кошти, вкладені в діяльність підприємства, проходять усі стадії одного кругообігу.

В табл. 3.4 здійснено аналіз ділової активності КП „Полтавська МШЕД” за досліджуваний період.

Результати здійсненої оцінки ділової активності КП „Полтавська МШЕД” свідчать про стабільне зростання рівня ділової активності підприємства за останні три роки, що полягає в прискоренні темпів оборотності всіх видів активів підприємства.

Так, тривалість одного обороту активів за 2020 – 2022 рр. скоротилась майже в п’ять раз, оборотних активів майже у вісім раз і так далі по інших видах активів.

Ці зміни пояснюються переважаючим темпом приросту обсягів чистого ДОХОДУ (виручки) від реалізації товарів, робіт, послуг над темпом зростання середньорічної вартості (величини) активів за період 2020 – 2022 рр., що наочно підтверджує рис. 3.4.

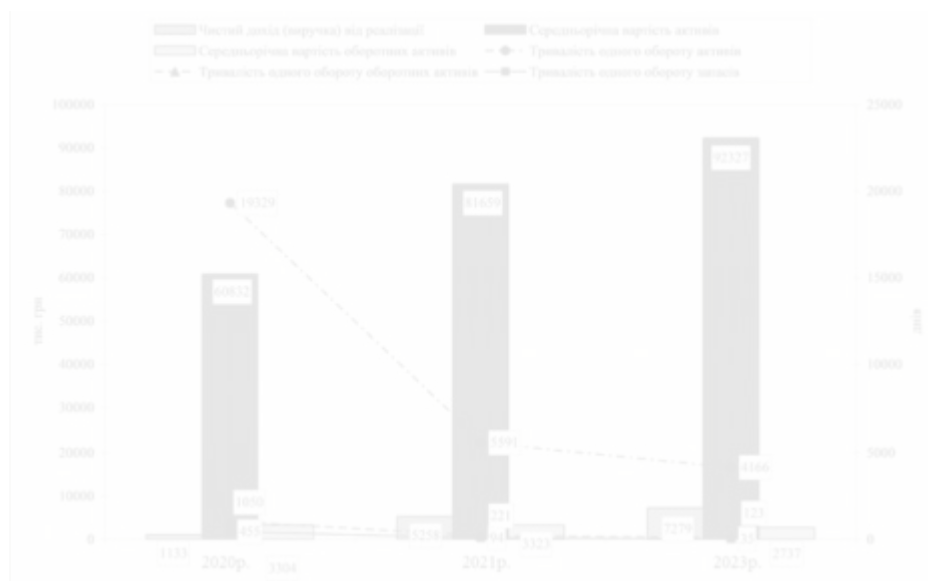

Рис. 3.4. Динаміка показників ділової активності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Таблиця 3.4

Показники оцінки ділової активності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+,-) 2021 р. по відношенню до 2020р.		Відхилення (+,-) 2022 р. по відношенню до 2021 р.	
				абсолютне	відносне, %	абсолютне	відносне, %
Коефіцієнт оборотності активів	0,019	0,064	0,086	0,046	X	0,022	X
Тривалість одного обороту активів, днів	19329	5591	4166	-13738	-71,1	-1425	-25,5
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,343	1,632	2,916	1,289	X	1,284	X
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	1050	221	123	-829	-79,0	-97	-44,0
Коефіцієнт оборотності запасів	0,791	3,844	10,158	3,053	X	6,314	X
Тривалість одного обороту запасів, днів	455	94	35	-362	-79,4	-58	-62,2
Коефіцієнт оборотності коштів у розрахунках	0,605	2,835	4,090	2,230	X	1,254	X
Тривалість одного обороту коштів у розрахунках, днів	595	127	88	-468	-78,6	-39	-30,7
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	0,609	2,844	4,122	2,236	X	1,278	X
Тривалість одного обороту (середній період повернення) дебіторської заборгованості, днів	591	127	87	-465	-78,6	-39	-31,0
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,019	0,065	0,087	0,046	X	0,022	X
Тривалість одного обороту власного капіталу, днів	19048	5515	4121	-13533	-71,0	-1394	-25,3
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,319	7,318	7,853	4,999	X	0,535	X
Тривалість одного обороту (середній період погашення) кредиторської заборгованості, днів	155	49	46	-106	-68,3	-3	-6,8
Тривалість операційного циклу, днів	1050	221	123	-829	-79,0	-97	-44,0
Тривалість фінансового циклу, днів	895	171	78	-723	-80,8	-94	-54,7

В результаті одночасного значного скорочення тривалості одного обороту запасів та одного обороту коштів в розрахунках, загалом відбулося зменшення тривалості операційного циклу КП „Полтавська МШЕД” за 2020 – 2022 рр. на 926 днів, а фінансового на 817 днів.

В цілому, можна констатувати факт відносного покращення ділової активності КП „Полтавська МШЕД” за досліджуваний період. При цьому підприємству слід вдатися до дієвих заходів, щоб розвинути ті позитивні тенденції в рівні ділової активності підприємства за останні три роки.

Отже, загалом оцінка ділової активності дозволяє дослідити результативність управління і ефективність прийнятих рішень. Застосування результатів оцінки ділової активності слугуватиме покращенню результативності виробничо-господарської діяльності і допоможе здобути конкурентні переваги на сегменті ринку господарювання.

3.2. Аналітична оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства

Платоспроможність, ліквідність та кредитоспроможність є одними з найважливіших характеристик господарюючого суб'єкта, які завжди прагнуть оцінити партнери по бізнесу, а також наявні та потенційні кредитори підприємства. Знання цих характеристик дає можливість визначити, якою мірою і протягом якого часу підприємство зможе виконувати свої грошові зобов'язання перед іншими суб'єктами ринку.

Ліквідність та платоспроможність розраховуються за даними балансу і відображують відповідні характеристики у певний момент часу. Кредитоспроможність є комплексним поняттям і означає спроможність підприємства погашати заборгованість не тільки в даний момент, а й у майбутньому. Високий рівень кредитоспроможності свідчить про те, що підприємство вчасно і в повному обсязі розраховувалось за усіма раніше отриманими позиками, має стійке фінансовий стан, високий рівень

платоспроможності, ліквідності та прибутковості, а також позитивний прогноз щодо погашення заборгованості у майбутньому.

Залежно від часового інтервалу, протягом якого перевіряється спроможність підприємства виконувати свої зобов'язання перед кредиторами, для оцінки використовують ту чи іншу характеристику: на найбільш короткостроковому періоді - платоспроможність, більш тривалому - ліквідність.

Ліквідність КП „Полтавська МШЕД”, як і інших подібних господарюючих суб'єктів - це спроможність підприємства погашати свої поточні зобов'язання вчасно і в повному обсязі. Для підтримки ліквідності на належному рівні підприємство повинно мати достатній обсяг грошових коштів та інших ліквідних активів, які в разі потреби можна перетворити в готівку і використати для погашення зобов'язань. При високому рівні ліквідності обсяг ліквідних активів значно перевищує обсяг поточних зобов'язань.

Баланс підприємства вважається абсолютно ліквідним, якщо одночасно виконуються наступні умови:

$$A1 > П1; A2 > П2; A3 > П3; A4 < П4 \quad (3.1)$$

Якщо виконуються перші три умови ($A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$), то обов'язково виконується й четверта умова ($A4 < П4$), що свідчить про наявність у підприємства власних оборотних коштів. Отже, для дослідження ліквідності балансу цілком достатнім є аналіз перших трьох умов.

Порівняння високоліквідних і середньо ліквідних активів ($A1 + A2$) з найбільш терміновими і короткостроковими зобов'язаннями ($П1 + П2$) дозволяє визначити поточну ліквідність балансу. Зіставлення ж низько ліквідних активів ($A3$) з довгостроковими зобов'язаннями ($П3$) відображає перспективну ліквідність. Поточна ліквідність свідчить про рівень платоспроможності підприємства на найближчий період часу, а перспективна - є прогнозом платоспроможності на основі порівняння майбутніх надходжень і платежів

(табл. 3.5).

Таблиця 3.5

Аналіз ліквідності балансу КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр., тис. грн

Групи	Види активів	Роки			Групи	Види пасивів	Роки			Надлишок (+) або нестача (-) платіжних засобів		
		2020	2021	2022			2020	2021	2022	2020	2021	2022
A1	Високоліквідні	8	4	27	П1	Найбільш термінові	662	775	1257	-654	-771	-1230
A2	Середньоліквідні	1844	1853	2018	П2	Короткострокові	389	389	389	1455	1464	1629
A3	Низьколіквідні	2308	428	1143	П3	Довгострокові	0	0	0	2308	428	1143
	Разом	4160	2285	3188		Разом	1051	1164	1646	3109	1121	1542

57

Аналіз даних табл. 3.5 свідчить про нестабільність платіжних можливостей КП „Полтавська МШЕД” за період останніх трьох років. Так за період 2020 – 2022рр. нестача високоліквідних активів на покриття найбільш термінових зобов’язань компенсувалась наявними середньоліквідними та низьколіквідними активами. При цьому, навіть відсутність за останні роки обсягів найбільш довгострокових зобов’язань не позбавило того факту, що на кінець 2022 року баланс підприємства залишається таким, що не є абсолютно ліквідним. А наявні середньоліквідні активи загалом перевищують розміри короткострокових пасивів, що наочно підтверджує рис. 3.5.

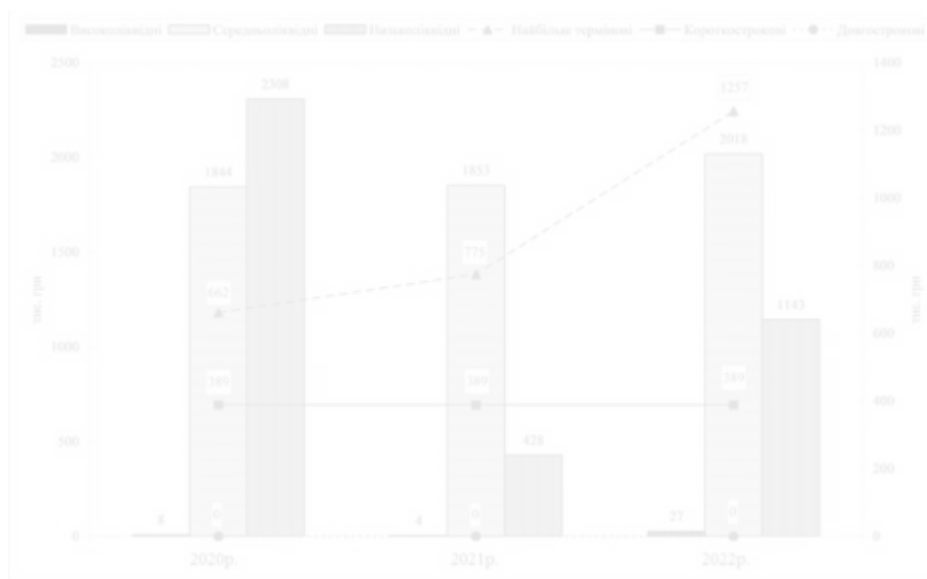

Рис. 3.5. Динаміка розмірів активів та пасивів КП „Полтавська МШЕД” за рівнем ліквідності, 2020 – 2022 рр.

З категорією ліквідності тісно пов’язане поняття платоспроможності. Платоспроможністю підприємства називається його спроможність здійснювати платежі наявними засобами або такими, що безперервно поповнюються за рахунок його діяльності.

Платоспроможність означає наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів, достатніх для розрахунків за кредиторською заборгованістю,

що потребує негайного погашення. Це визначення можна вважати визначенням платоспроможності у вузькому розумінні. Платоспроможність у широкому розумінні означає здатність підприємства виконувати свої зобов'язання перед кредиторами.

Підприємство є неплатоспроможним у широкому розумінні, коли воно не може виконати свої зобов'язання перед кредиторами і потребує застосування санаційних заходів або визнання банкрутом.

Рівень платоспроможності визначається співвідношенням між обсягом грошових коштів, що можуть бути використані для розрахунків, та обсягом платежів, які необхідно здійснити. Підприємство може вважатися платоспроможним, маючи незначний залишок на розрахунковому рахунку, якщо воно не має простроченої заборгованості або заборгованості, що потребує негайного погашення.

У підприємств, які функціонують в умовах розвиненої ринкової економіки, вчасно отримують платежі від своїх контрагентів і мають кваліфікованих фінансових менеджерів, не виникає проблем з управління грошовими коштами, оскільки більша частина поточних витрат на заробітну плату, податки, оренду, комунальні послуги досить рівномірно розподілена в часі, і в таких умовах неважко розрахувати середньомісячну потребу в грошових коштах. В умовах перехідної економіки підприємствам нерідко важко підтримувати платоспроможність на належному рівні через нестабільну економічну ситуацію та низьку платоспроможність покупців і партнерів по бізнесу.

Платоспроможність підприємства залежить від рівня ліквідності його активів. Для оцінки ліквідності та статичної платоспроможності підприємства використовується система відносних показників, які мають назву коефіцієнтів ліквідності (платоспроможності), серед яких, зокрема:

- коефіцієнт абсолютної ліквідності (коефіцієнт негайної ліквідності) показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство має можливість негайно погасити високоліквідними оборотними активами.

59

- коефіцієнт швидкої ліквідності (проміжний коефіцієнт покриття) показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити, використавши поряд з високоліквідними активами середньо ліквідні активи (поточну дебіторську заборгованість, інші оборотні активи).

- загальний коефіцієнт ліквідності (коефіцієнт поточної ліквідності, загальний коефіцієнт покриття) - це найбільш комплексний показник оцінки платоспроможності, який визначається співвідношенням усіх оборотних активів підприємства до суми поточних зобов'язань.

Далі проаналізуємо динаміку зазначених показників в КП „Полтавська МШЕД” (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

**Динаміка відносних показників оцінки платоспроможності
КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.**

Показник	Роки			Нормативне значення	Відхилення (+,-) 2021 р від 2020 р	Відхилення (+,-) 2022 р від 2021 р
	2020	2021	2022			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,008	0,004	0,033	≥0,2	-0,004	0,029
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,762	1,595	2,484	≥0,7	-0,167	0,889
Загальний коефіцієнт ліквідності	3,958	1,963	3,874	≥1,0	-1,995	1,911

Розрахунки в наведеній таблиці свідчать, що за період 2020 – 2021 рр. відмічається негативна динаміка всіх досліджуваних показників ліквідності та платоспроможності підприємства відповідно на 0,004, 0,167 та 1,995. За наступні два роки тенденцію була протилежною – вже в напрямку зростання, однак абсолютне значення коефіцієнтів абсолютної станом на кінець 2022 р. поступалося нормативному.

В той же час значення коефіцієнта швидкої ліквідності та загального коефіцієнта ліквідності в досліджуваному періоді значно перевищувало нормативне і, навіть його зменшення за 2021 рік, не позбавило їх такої характеристики.

Наочно зроблені висновки відображено на рис. 3.6.

Рис. 3.6. Динаміка відносного рівня ліквідності та платоспроможності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Наведений рисунок доводить факт значного перевищення в 2022 р. нормативного значення коефіцієнтами швидкої та загальної ліквідності, що має бути сигналом менеджменту підприємства про недостатньо ефективне використання наявних оборотних активів.

Оперативний аналіз платоспроможності КП „Полтавська МШЕД” дає можливість виявити ознаки неплатоспроможності в діяльності підприємства для їх подальшого усунення (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Оцінка та виявлення ознак неплатоспроможності КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+,-) 2022р від 2020р.
1	2	3	4	5
Грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн	8	4	27	19
Поточні зобов'язання, тис. грн	1051	1164	823	-228
Показник поточної неплатоспроможності, тис. грн (п.1+п.2+п.3-п.4)	-1043	-1160	-796	247

Продовж. табл. 3.7

1	2	3	4	5
Коефіцієнт покриття	3,958	1,963	3,874	-0,084
Коефіцієнт забезпечення власними засобами	0,747	0,491	0,742	-0,005
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	42	5	6	-36

Показником, що характеризує поточну неплатоспроможність (Пнп), є різниця між сумою грошових коштів, їх еквівалентів, інших високоліквідних активів та сумою поточних зобов'язань:

$$G_{yg} = LAI + GAI + UR - GP \quad (3.2)$$

$$Пнп_{2011} = 27 - 823 = -796 \text{ тис. грн}$$

Отже, станом на кінець 2022 року спостерігається поточна неплатоспроможність, тобто у КП „Полтавська МШЕД” недостатньо високоліквідних активів у сумі 796 тис. грн для погашення поточної заборгованості, яка виникла станом на кінець досліджуваного року.

3.3. Оцінка фінансової стійкості підприємства

Необхідною умовою діяльності підприємства в ринкових умовах є стабільний фінансовий стан, так як від цього залежить своєчасність і повнота погашення зобов'язань перед бюджетом, робітниками, кредиторами, постачальниками та ін. Під фінансовою стійкістю підприємства ми розуміємо здатність господарюючого суб'єкта здійснювати основну і інші види діяльності в умовах мінливого зовнішнього середовища і під впливом підприємницького ризику з метою здобуття максимальної економічної вигоди, тобто, вільною від зобов'язань прибутку, а також зміцнення своїх конкурентних позицій шляхом збільшення власних активів.

На фінансову стійкість підприємства впливають такі фактори: стан підприємства на товарному ринку; виробництво і випуск дешевої продукції, яка характеризується попитом; потенціал підприємства в діловому

співробітництві; сутність залежності від зовнішніх кредиторів і інвесторів; наявність неплатоспроможних дебіторів; ефективність господарських і фінансових операцій і т.п.

Залежно від факторів, що впливають на стійкість підприємства, вона буває внутрішньою, зовнішньою, загальною (цінковою), фінансовою (рис. 3.7).

Наведений рисунок свідчить про те, що фінансова стійкість реформується в процесі всієї виробничо-господарської діяльності і являється головним КОМПОНЕНТОМ загальної стійкості підприємства.

Внутрішня стійкість підприємства відображає такий стан його трудового потенціалу, матеріально – речової й вартісної (грошової) структур виробництва і таку його динаміку, при якій забезпечуються стабільно високі натурально-речові й фінансові результати функціонування підприємства. В основі досягнення внутрішньої стійкості підприємства лежить своєчасне й гнучке управління внутрішніми і зовнішніми факторами його діяльності.

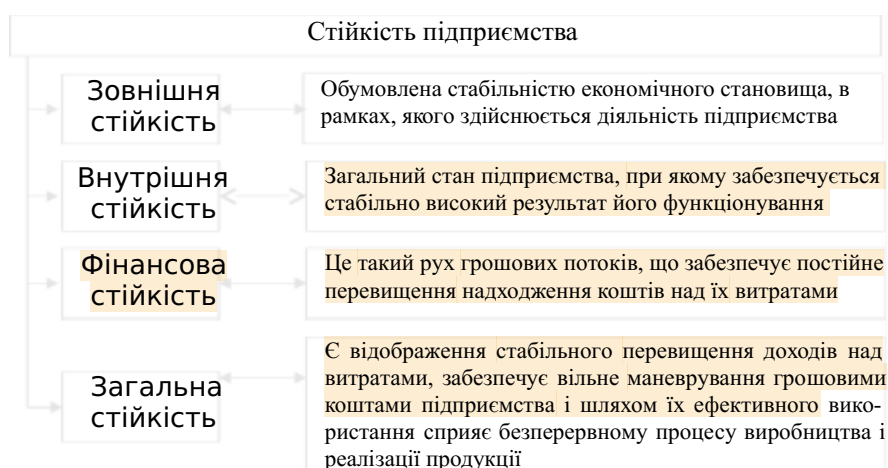

Рис. 3.7. Види та класифікація стійкості підприємства, в залежності від факторів, що на неї впливають

Зовнішню щодо суб'єкта господарювання стійкість слід визначати на ОСНОВІ стабільності економічного середовища, в рамках якого здійснюються

його операції. Вона досягається відповідним макроекономічним регулюванням ринкової економіки. Фінансова стійкість підприємства характеризується системою фінансових коефіцієнтів. Вони розраховуються як співвідношення абсолютних показників активу й пасиву балансу. Аналіз фінансових коефіцієнтів ринкової стійкості полягає у порівнянні їхніх значень з базисними величинами, а також у вивченні їхньої динаміки (табл. 3.8).

Як свідчать дані таблиці рівень фінансової стійкості КП „Полтавська МШЕД” за період 2020 – 2022 років загалом дещо покращився і залишається дуже високим – значно вищим встановленого нормативу. Так, коефіцієнт автономії, що характеризує можливості підприємства фінансувати свою діяльність за рахунок власних джерел, зріс за період 2020 – 2022 рр. на 0,006 пункти і на кінець 2022 року становив 0,992. В той же час на аналогічну величину спочатку зменшилось за останні три роки значення коефіцієнта концентрації залученого капіталу, а його абсолютне значення свідчить про незначну залежність діяльності підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт фінансової залежності КП „Полтавська МШЕД”, як обернений показник до коефіцієнта автономії зменшився з 1,014 в 2009 р. до 1,008 тобто на кінець 2022 року на 1 грн власного капіталу припадає майже 1,01 грн загальної вартості пасивів. Загалом наближення значення цього показника від 1 підтверджує, факт зростання можливостей власників самостійно фінансувати підприємство.

Коефіцієнт виробничого потенціалу КП „Полтавська МШЕД” збільшився за останні три роки з 0,904 до 0,975, що вказує на зростання частки основних засобів і оборотних виробничих фондів у майні. В той же час, слід відмітити негативну динаміку, яку має коефіцієнт нагромадження амортизації, адже рівень зношеності основних засобів підприємств зріс з 12,3% до 14,8%. Таким чином, спостерігається деяке погіршення функціонального стану необоротних активів за даним критерієм оцінки.

Таблиця 3.8

Показники оцінки фінансової стійкості КП „Полтавська МШЕД”, 2020 – 2022 рр. (станом на кінець року)

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення (+,-)	
				2021 р. від 2020 р.	2022 р. від 2021 р.
Коефіцієнт автономії	0,986	0,987	0,992	0,001	0,005
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,014	0,013	0,008	-0,001	-0,005
Коефіцієнт фінансової залежності	1,014	1,014	1,008	-	-0,006
Коефіцієнт фінансової стабільності	71,832	73,546	117,934	1,714	44,388
Коефіцієнт фінансового ризику	0,014	0,014	0,008	-	-0,006
Коефіцієнт поточних зобов'язань	1,000	1,000	1,000	-	-
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,041	0,013	0,024	-0,028	0,011
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними коштами	0,747	0,491	0,742	-0,257	0,251
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними коштами	1,347	2,619	2,069	1,272	-0,550
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	0,003	0,004	0,011	0,001	0,008
Коефіцієнт виробничого потенціалу	0,904	0,750	0,979	-0,153	0,229
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні	0,874	0,745	0,967	-0,128	0,222
Коефіцієнт нагромадження амортизації	0,123	0,172	0,148	0,049	-0,024
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	0,057	0,027	0,034	-0,030	0,007

Графічним доповненням зроблених висновків є рис. 3.8.

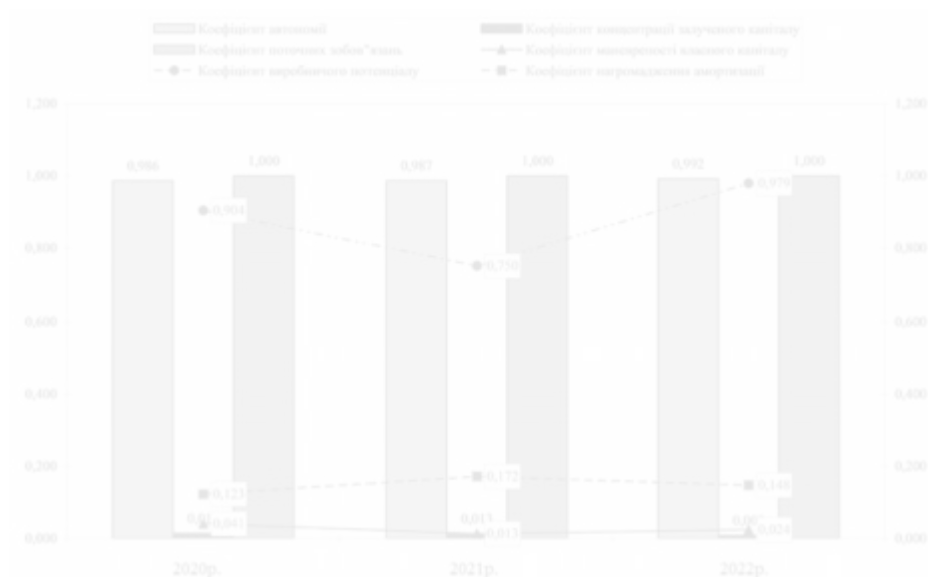

Рис. 3.8. Динаміка показників оцінки фінансової стійкості КП „Полтавська МШЕД”, 2020 - 2022 рр.

Загалом аналіз ряду показників оцінки фінансової стійкості дає **МОЖЛИВІСТЬ** констатувати, наскільки підприємство готове до погашення своїх боргів, в якій мірі воно є незалежним з фінансового боку, зростає чи зменшується рівень цієї незалежності, чи відповідає стан активів і пасивів підприємства завданням його фінансово-господарської діяльності.

Зміни абсолютних значень і тенденції зміни відносних показників, що використовуються для такої оцінки знаходять своє узагальнення при визначенні типу фінансової стійкості господарюючого суб'єкта (табл. 3.9).

Розрахункові дані табл. 3.9. вказують на незмінність типу фінансової стійкості КП „Полтавська МШЕД”, яка відповідає абсолютній. Такі, в певній мірі, стабільні тенденції підтверджують зроблені вище висновки щодо динаміки показників оцінки рівня фінансової стійкості підприємства. При цьому, на підприємстві за досліджуваний період стабільно зменшувався розмір запасів та зростав обсяг власних оборотних активів. В той же час обсяги

короткострокових позик залишилися стабільними, а довгострокові були відсутніми.

Таблиця 3.9

**Визначення і аналіз типу фінансової стійкості КП „Полтавська МШЕД”,
2020 - 2022 рр.**

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Власні оборотні кошти	3109	1121	2365
Довгострокові зобов'язання	0	0	0
Короткострокові кредити і позики	389	389	389
Запаси	2308	428	1143
Наявність власних оборотних коштів і довгострокових зобов'язань для формування запасів	3109	1121	2365
Загальна величина джерел формування запасів	3498	1510	2754
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів для формування запасів	801	693	1222
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових зобов'язань для формування запасів	801	693	1222
Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини джерел формування запасів	1190	1082	1611
Тип фінансової стійкості	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість
Коефіцієнт забезпеченості запасів відповідними джерелами формування	1,347	2,619	2,069
Надлишок (+) або нестача (-) відповідних джерел формування на 1 грн запасів, грн	0,347	1,619	1,069

Після визначення типу фінансової стійкості наступним і завершуючим етапом її комплексного аналітичного дослідження є надання рекомендацій **ЩОДО** поліпшення фінансового стану, в частині забезпечення його фінансової стійкості.

Наявні пропозиції слід узагальнити в наступних:

- звернути увагу на збільшення власного капіталу та зменшення залученого капіталу. Збільшення власного капіталу можна досягнути декількома способами: додаткові внески власників підприємства, проведення дооцінки майна (це покращить ситуацію в балансі, але реальних змін не відбудеться), що може допомогти залучити кошти інвесторів; збільшення

обсягів нерозподіленого прибутку, що позитивно вплине як на фінансову незалежність підприємства так, і на фінансовий стан в цілому;

- звернути увагу на прибутковість, збільшити обсяги оборотних активів, переглянути кредитну політику підприємства.

- оптимізувати вплив факторів на прибутковість підприємства, зокрема конкурентоспроможності продукції, відносини з кредиторами і дебіторами тощо;

- збалансувати грошові кошти, перш за все, завдяки раціонально організованій роботі з кредиторами та дебіторами;

- сприяти підвищенню маневреності капіталу необхідно досягати завдяки збільшенню обсягів високоліквідних активів та робочого капіталу.

ВИСНОВКИ

Проведені у роботі дослідження дають можливість зробити наступні висновки:

Аналіз фінансового стану підприємства доцільно здійснювати за такими основними напрямками: характеристика майна та джерел формування капіталу підприємства; аналіз ділової активності підприємства; оцінка фінансової стійкості; оцінка ліквідності та платоспроможності; аналіз фінансових результатів та оцінка показників прибутковості й рентабельності підприємства.

При цьому інформаційним джерелом виступають дані річної фінансової звітності, яка відображає різні аспекти господарських операцій і подій за звітний період, відповідну інформацію попереднього звітного періоду, розкриття облікової політики та її змін, що робить можливим ретроспективний аналіз результатів фінансово-господарської діяльності підприємства та її прогнозування.

Аналіз майнового стану свідчать про досить значні зміни майнового потенціалу підприємства. Так за період 2020 – 2021 років загальна вартість майна КП „Полтавська МШЕД” збільшилась на 10225 тис. грн, або на 13,4 %. За наступні два роки майно КП „Полтавська МШЕД” продовжувало збільшуватись, а величина такого зростання становила - 11112 тис. грн, або на 12,8 %. При цьому, переважаючий вплив на загальну зміну в абсолютному розмірі теж мали необоротні активи, величина яких зросла на 10209 тис. грн, тоді як оборотні активи збільшились – лише на 903 тис. грн; у відносному ж вимірі вплив зміни обох складових були фактично протилежними 12,8 % проти 39,5 %.

Оцінка джерел формування капіталу підприємства, підтверджує факт збільшення загальної величини капіталу КП „Полтавська МШЕД” за період 2020 – 2021 років на 10225 тис. грн, або на 13,4 %. Таке зростання пасивів підприємства забезпечило майже виключно зростання обсягів власного капіталу, який за період 2020 - 2021 зріс збільшився на 10112 тис. грн, або на

13,4 %. В той же час зобов'язання КП „Полтавська МШЕД” зросли лише на 113 тис. грн (10,8 %) і цим самим забезпечили зменшення їх частки у загальній структурі джерел фінансування підприємства на 0,1 %. За період наступних 2021 – 2022 рр. власний капітал КП „Полтавська МШЕД” продовжувати зростати значним чином – на 11112 тис. грн, або на 12,8 %. При цьому, приріст пасивів забезпечило виключно зростання власного капіталу - на 11453 тис. грн, тоді як зобов'язання підприємства за останні два роки знизились на 341 тис. грн, або на 29,3 %.

Як свідчить оцінка складу, структури і динаміки доходів за досліджуваний період КП „Полтавська МШЕД” формувало доходи виключно в процесі операційної. Причому, як у абсолютному, так і у відносному виразах ДОМІНУЄ дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), питома вага якого коливається в межах від 26,9 % за 2020 р. до 100,0 % за 2021 - 2022 рр.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства свідчить про негативний момент в діяльності КП „Полтавська МШЕД”, що полягає в погіршенні його фінансових результатів за період 2020 – 2021 рр. Так, величина чистого доходу на підприємстві за цей період збільшилась з 1133 тис. грн до 5258 тис. грн. Поряд з цим відмічаємо вищі темпи зростання собівартості, розмір якої які в 2021 році становив на 4262 тис. грн більше від рівня 2020 року. Все це, а стало підґрунтям для певного збільшення рівня валового прибутку та прибутку від операційної діяльності за 2020 – 2021 рр. відповідно на 157 тис. грн та 63 тис. грн. За період наступних 2021 – 2022 рр. динаміка фінансових результатів операційної діяльності КП „Полтавська МШЕД” змінилась на позитивну, що підтверджує факт зростання рівня чистого ДОХОДУ та валового прибутку підприємства за останні два роки на 2720 тис. грн та 89 тис. грн відповідно. В той же час, вже згадана, відсутність доходів і витрат в рамках фінансової та інвестиційної діяльності та певне переважання інших операційних доходів над відповідними видами витрат обумовила факт практичної незмінності за 2021 – 2022 рр. розмірів прибутку від звичайної ДІЯЛЬНОСТІ та чистого прибутку (зростання на 1 тис. грн).

Результати здійсненої оцінки ділової активності КП „Полтавська МШЕД” свідчать про стабільне зростання рівня ділової активності підприємства за останні три роки, що полягає в прискоренні темпів оборотності **ВСІХ** видів активів підприємства. Так, тривалість одного обороту активів за 2020 – 2022 рр. скоротилась майже в п’ять раз, оборотних активів майже у вісім раз і так далі по інших видах активів.

Рівень фінансової стійкості КП „Полтавська МШЕД” за період 2020 – 2022 років загалом дещо покращився і залишається дуже високим – значно вищим встановленого нормативу. Так, коефіцієнт автономії, що характеризує можливості підприємства фінансувати свою діяльність за рахунок власних джерел, зріс за період 2020 – 2022 рр. на 0,006 пункти і на кінець 2022 року становив 0,992. В той же час на аналогічну величину спочатку зменшилось за останні три роки значення коефіцієнта концентрації залученого капіталу, а його **абсолютне** значення свідчить про незначну залежність діяльності підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Аналіз ліквідності балансу свідчить про нестабільність платіжних можливостей КП „Полтавська МШЕД” за період останніх трьох років. Так за період 2020 – 2022 рр. нестача високоліквідних активів на покриття найбільш термінових зобов’язань компенсувалась наявними середньоліквідними та низьколіквідними активами. При цьому, навіть відсутність за останні роки обсягів найбільш довгострокових зобов’язань не позбавило того факту, що на кінець 2022 року баланс підприємства залишається таким, що не є абсолютно ліквідним. А наявні середньоліквідні активи загалом перевищують розміри **короткострокових пасивів**.

Розрахунки свідчать, що за період 2020 – 2022 рр. відмічається негативна динаміка всіх досліджуваних показників ліквідності та платоспроможності підприємства відповідно на 0,004, 0,167 та 1,995. За наступні два роки тенденцію була протилежною – вже в напрямку зростання, однак **абсолютне значення** коефіцієнтів абсолютної станом на кінець 2022 р. поступалось нормативному. В той же час значення коефіцієнта швидкої ліквідності та

загального коефіцієнта ліквідності в досліджуваному періоді значно перевищувало нормативне.

Проведені дослідження, на основі яких зроблені висновки, дають можливість внести наступні пропозиції:

- розширити обсяги кредитування на пільгових умовах, що дасть змогу **збільшити** обсяг виробництва продукції та розширити сферу послуг;
- розробка системи швидкого збуту продукції, яка дозволить швидко отримувати гроші кошти та одразу використовувати їх на розширене відтворення;
- збільшити власний капітал підприємства за рахунок частини коштів від інвестиційної діяльності, це дасть змогу зменшити залежність від зовнішніх позик тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 1. Асмолова Г. Механізм регулювання відтворення основних засобів підприємств. *ЕКОНОМІСТ*. 2019. № 7. С. 24-27.
2. Борисова В. А. Методологічні основи аналізу фінансового стану підприємств агропромислового виробництва. *Фінанси України*. 2021. № 10. С. 63-68.
3. Василик О. Д. Фінансова стабільність як фактор економічного зростання. *Економіка України*. 2018. № 12. С. 5-11.
4. Вожжов А. П. Фінансові методи забезпечення економічного зростання. *Фінанси України*. 2018. № 3. С. 74-83.
5. Головний Звіт про прибутки і збитки за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. *Вісник бухгалтера і аудитора України*. 2017. № 12. С. 22 - 29.
6. Гущина І. І. Фінансовий аналіз діяльності підприємства. *Бухгалтерський вісник*. 2017. № 94. С. 17-20.
7. Дем'яненко І. В. Фінансова стійкість підприємств та її бюджетно-податкове регулювання. *Фінанси України*. 2019. № 5. С. 127-129.
8. Доменський В. П. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. Київ : Вища школа, 2019. 164 с.
9. Економічний словник - довідник. / за ред. Мочерного С. В. Київ : Феміна, 1995. 38 с.
10. Жежера М. Порівняльна характеристика методики проведення аналізу фінансового стану підприємства в Україні та за кордоном. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. № 5. С. 23 - 25.
11. Захарін С. Інвестиційне забезпечення відтворення основних засобів. *Економіка України*. 2010. № 5. С. 43-51.
12. Зятковський І. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 364 с.
13. Іваненко В. М. Курс економічного аналізу : навч. посіб. Київ, 2010.

263°с.

14. Качмарик Я. Д. Ефективність формування фінансових ресурсів підприємства. *Фінанси України*. 2019. № 10. С. 138-144.
15. Кізима А. Я. Аналіз руху коштів на підприємстві. *Фінанси України*. 2021. № 7. С. 11.
16. Колменська Т. Методика аналізу прибутку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 12. С. 2 – 8.
17. Колотуха С. М. Фінансовий стан сільськогосподарських підприємств та шляхи його оздоровлення. *Агроінком*. 2019. № 1-3. С. 19-20.
18. Кондратьєв О. В. Фактори забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Фінанси України*. 2019. № 9. С. 73-78.
19. Кондратьєв О. В. Фінансова стійкість у механізмі господарювання підприємства. *Фінанси України*. 2018. № 7. С. 73-77.
20. Кравчук Г. В. Внутрішні механізми фінансової стабілізації. *Фінанси України*. 2020. № 8. С. 128-130.
21. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і прогнозування. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 224 с.
22. Ластовенко І. В. Фінансові показники як основа механізму регулювання економікою. *Фінанси України*. 2022. №3. С. 73-79.
23. Мамонтова М.А. Умови забезпечення фінансової стійкості підприємств. *Фінанси України*. 2018. № 8. С. 103-106.
24. Павлюк К. В. Фінансові ресурси держави: суть, класифікація, структура. *Фінанси України*. 2019. № 2. С. 16-25.
25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”. *Все про бухгалтерський облік*. 2001. 23 квітня. С. 25-31.
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №15 „Доходи”. *Все про бухгалтерський облік*. 2001. 23 квітня. С. 2 14.
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №3 „Звіт про фінансові результати”. *Все про бухгалтерський облік*. 2001. 23 квітня. С. 11 – 19.

28. Полозенко Д. В. Фінансова стабільність АПК: сутність і шляхи її здійснення. *Фінанси України*. 2020. № 3. С. 15-18.
29. Плиса В. Й. Управління ризиком фінансової стійкості підприємства. *Фінанси України*. 2019. № 1. С. 67-72.
30. Савчук В. П. Вплив інфляції на оцінку показників прибутковості підприємства. *Економіка України*. 2018. № 1. С. 50-60.
31. Сопко В. Методика визначення фінансового стану підприємства за даними балансу. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2019. № 12. С. 8-11.
32. Семенець І. В. Визначення фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства. *Фінанси України*. 2019. № 9. С.12 – 14.
33. Сугоняко О. А. Аналіз фінансового стану підприємства та шляхи його оздоровлення. *Фінанси. Право*. 2018. № 3. С. 5-9.
34. Таркуцяк А. О. Фінансовий аналіз. Київ : Вища школа, 2011. 204 с.
35. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз бізнесу : навч. посіб. Полтава : Інтер Графіка, 2014. 288 с.
36. Типове положення про службу охорони праці. Наказ ДНОП від 15.11.2004 р. № 255. Охорона праці в галузі: Збірник схем, термінів, довідкових даних, розрахунків та тестів. Полтава : ПДАА, 2015. 118 с.
37. Типове положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Наказ ДНОП № 15 від 15.11. 2005 р. Охорона праці в галузі. Збірник схем, термінів, довідкових даних, розрахунків та тестів. Полтава : ПДАА, 2015. 118 с.
38. Фінанси підприємств : підручник за ред. А. М. Подд'єрьогіна. Київ : КНЕУ, 2006. 460 с.
39. Фінансова діяльність підприємства : підручник /О. М. Бандурка, М.Я.°Коробов, П. Г Орлов та ін. Київ : Либідь, 2018. 312 с.
40. Хлістунова Н. В. Фінансові ризики і платоспроможність підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 7. С. 63-68.
41. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2012. 360 с.

42. Чепурко В. В. Моделі ситуативної діагностики фінансового стану підприємств. *Фінанси України*. 2019. № 6. С. 79-90.

43. Шиян Д. В. Комплексна оцінка фінансового стану галузей економіки. *Фінансовий контроль*. 2022. №2. С. 54-62.

ДОДАТКИ

Схожість

Джерела з Інтернету

781

1	https://ua-referat.com/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%...	8.53%
2	https://repetitora.com/diplomnaja-rabota-ocnka-fnansovogo-stanu	7.61%
3	http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/6878/1/MR_Lashchenkova.pdf	2 джерела 4.83%
4	http://altenok.ru/finansy-dengi-i-nalogi/finansovij-analiz-zat-meblevik.php	2 джерела 4.81%
5	https://refy.ru/107/333509-f-nansoviy-anal-z-zat-meblevik.html	2 джерела 4.5%
6	https://ronl.org/referaty/finansy/287062	113 джерел 2.79%
9	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=827585	2 джерела 1.83%
10	http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/periodicals/n-vis/2012(36)3.pdf	10 джерел 1.41%
12	https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/641048/mod_folder/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%...	1.2%
15	http://library.kpi.kharkov.ua/files/Vestniki/2015_60.pdf	2 джерела 0.9%
16	http://eprints.kname.edu.ua/19043/1/%D0%9A%D0%9B_%D0%BF%D0%BE%D0%B7%2C152%D0%9B.pdf	12 джерел 0.8%
17	https://otherreferats.allbest.ru/finance/00138206_0.html	0.76%
18	https://docplayer.net/81554376-Visnik-shidnoievropeyskogo-universitetu-ekonomiki-i-menedzhmentu.html	0.74%
19	http://diplomba.ru/work/58264	11 джерел 0.66%
20	https://yamiki.ru/item/72343	4 джерела 0.63%
22	https://revolution.allbest.ru/finance/00266631_0.html	25 джерел 0.51%
23	https://doc4web.ru/finansi-osnovi-fnansovogo-analizu.html	0.5%
24	http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8241/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%...	7 джерел 0.48%
25	https://student-files.ru/diplomnaya/fnansovij-stan-pdprimstva-2	0.47%
27	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=483809	4 джерела 0.41%

29	http://diplomba.ru/work/55205	6 джерел	0.36%
30	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/17866/2/%D0%9F%D1%83%D0%BD%D1%8C.pdf		0.35%
31	http://diplomba.ru/work/53824	6 джерел	0.35%
32	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/1711/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84...		0.35%
33	http://diplomba.ru/work/9836		0.34%
34	https://revolution.allbest.ru/economy/00244443_0.html	2 джерела	0.33%
35	http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/4021/1/Chornenko_Financial.pdf		0.33%
36	http://5fan.ru/wievjob.php?id=31017		0.33%
39	http://www.referatmix.ru/referats/104/referatmix_124807.htm	20 джерел	0.33%
40	http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8777/1/%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%be%...		0.31%
41	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8127/1/%d0%9d%d0%b5%d1%81%d0%b5%d0%bd%d1%8e%d0%ba%	13 джерел	0.31%
43	http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/7174/1/3_%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%	9 джерел	0.31%
44	https://epdf.pub/-80c4a8f5266e5fab35f21ec36c8a993a26485.html		0.31%
45	https://knowledge.allbest.ru/bank/2c0b65635a2bc78a4d43a88521316c37_1.html	5 джерел	0.29%
46	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=648286	10 джерел	0.29%
47	https://ua-referat.com/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D...	33 джерела	0.29%
48	http://xreferat.ru/105/3-1-anal-z-f-nansovogo-stanu-vat-radsad.html		0.28%
49	http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/6871/1/MR_Potas.pdf	7 джерел	0.28%
51	https://dut.edu.ua/firefox/l_1596_54721442.pdf	3 джерела	0.27%
52	http://conf.hte.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/zbirka-zaporuka2015.pdf		0.26%
53	http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/67160		0.26%
54	https://univerfiles.com/938397	3 джерела	0.25%

56	https://ua-referat.com/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%B7%D0%B2%...	0.25%
57	https://refy.ru/107/333507-shlyahi-udoskonalennya-f-nansovogo-stanu-p-dpriyemstva-drukarnoyi-galuz.html	2 джерела 0.25%
58	http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/7619	2 джерела 0.24%
62	http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/11103/1/%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%...	10 джерел 0.23%
63	http://ir.kneu.edu.ua:8080/handle/2010/1909	2 джерела 0.23%
64	https://ua-referat.com/?red=68010	0.23%
65	http://bumli.ru/referat/236428	3 джерела 0.23%
66	http://uareferat.com/rus/details/19355	0.23%
67	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=776870	0.23%
68	http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20944/Vashchenko_Bakalavska_robota.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.22%
69	https://ua-referat.com/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B2%...	3 джерела 0.22%
70	http://dglip.nubip.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3259/1/%d0%94%d0%b0%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b5%d0%b...	0.22%
71	https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44917	9 джерел 0.22%
72	http://kntu.kr.ua/doc/K_23_073_03/Volchkova_dis.pdf	74 джерела 0.22%
73	http://elibrary.donnuet.edu.ua/1206/1/2017_KL%20_Kamynskiy_Finansovo_invest_analiz_mag.pdf	0.21%
74	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=652522	8 джерел 0.21%
75	http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/11953/1/Rendovych_P_disser.pdf	2 джерела 0.2%
76	http://2balla.net/Ekonomika/Dosl-dzhennya-f-nansovih-rezul-tat-v-virobnicho-gospodars-ko-d-yal-nost-ta-maiynovogo	15 джерел 0.2%
77	https://ua-referat.com/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%...	0.2%
78	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/27974/1/%d0%a5%d0%b0%d1%80%d1%83%d0%bd%20%d0%9e.%d0%92.pdf	0.2%
80	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/508/2/%D0%91%D1%83%D1%85%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%82%...	0.2%
81	http://oblik.nuft.edu.ua/page/59d48c1d933a1/files/22.pdf	2 джерела 0.2%

82	http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/News/Nauka/2014/Docs/LCA_Zbirnyk_Fin_01-12-2014.pdf	0.19%
83	https://ua-referat.com/?red=62984	0.19%
84	https://core.ac.uk/download/pdf/153588549.pdf	0.19%
85	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=906832	3 джерела 0.18%
86	http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6455/Ivanenko_bakalabr.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.17%
88	http://studentboom.com/ru/works/view.html?id=333&type=diploma	0.17%
89	https://protocol.ua/ru/postanova_kas_vp_vid_21_03_2018_roku_u_spravi_554_4546_16_a	3 джерела 0.17%
90	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9968/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B	3 джерела 0.16%
91	https://economics.net.ua/files/science/real_chasy/2015/t1/tom_1.pdf	0.16%
92	https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/pk/progs2012/7.03060101.doc	13 джерел 0.16%
93	https://shron1.chtyvo.org.ua/Nepochatenko_Olena/Finansy_pidpriemstv.pdf	0.16%
94	https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=578965	2 джерела 0.16%
95	https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-kl92.pdf	0.16%
96	https://docplayer.net/72243141-Kursova-robota-na-temu-metodika-provedennya-vnutrishnogo-analizu-mozhливостей-vihodu-z-f..	0.16%
97	https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_3_1/pdf/168-173.pdf	21 джерело 0.15%
98	https://ukrreferat.com/chapters/proba/analiz-aktiviv-pidприємства-kursova-robota.html	0.15%
99	http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3964/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%...	0.15%
100	http://vlreferats.org.ua/index.php?page=catalog&id=65&pagege=3	0.15%
102	https://ua-referat.com/%D0%A4%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B	5 джерел 0.15%
103	http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/2572/1/%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bb%d1%...	0.15%
104	https://www.stud24.ru/finance/finansovaya-deyatelnost-predpriyatiya-finansovye-rezultaty/354895-1099383-page1.html	0.15%
105	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6468/1/%D0%9B%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C%	3 джерела 0.15%

106	https://vstup.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/EP_mag.pdf	2 джерела	0.15%
107	http://inmad.vntu.edu.ua/portal/static/994DF6E8-FD42-4F70-87F3-DBEE7CF5435E.pdf		0.15%
108	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u169/%D0%97%D0%91%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%A7%D0%90%D0%A...		0.14%
109	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80239		0.14%
110	http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/1434/1/index.pdf		0.14%
111	https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/3734/bakalavrfbsssochnastn.pdf		0.14%
112	http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/VKNU-ES-2015-N3-Volume3_224.pdf		0.14%
113	https://knowledge.allbest.ru/finance/2c0a65635a2ac79a4c53a89421306c27_0.html	8 джерел	0.14%
114	http://gm3d.ru/referaty_po_gosudarstvu_i_pravu/otchet_po_praktike_finansi_i_finansova.html		0.14%
115	https://core.ac.uk/download/185694958.pdf		0.14%
116	http://info.activesite.com.ua/literature.php?diplomID=3947		0.14%
117	http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/7611		0.14%
118	http://dspace.nuft.edu.ua/bitstream/123456789/24917/4/Fin_analiz.pdf		0.13%
119	https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/MV-05-2018.pdf		0.13%
120	http://diplomforum.ru/f94/t39026.html	8 джерел	0.13%
121	http://diplomba.ru/work/51676		0.13%
123	http://bses.in.ua/journals/2018/33_2018.pdf		0.13%
124	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/7315/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0...		0.12%
125	http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/Zbirnik-materialiv-konferentsiyi-22-23.04.21-TDATU-1.pdf	2 джерела	0.12%
126	https://ua-referat.com/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D...		0.12%
127	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8366/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%...		0.12%
128	http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1337/1/%D0%90%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%20%D...	7 джерел	0.12%

153	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5271/1/%d0%a1%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d1%83%d0%ba	3 джерела	0.07%
154	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11899/1/%d0%a6%d1%83%d0%ba%d0%b0%d0%bd%d0%be	2 джерела	0.07%
155	http://elar.khnu.km.ua:8080/bitstream/123456789/13168/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%92e		0.07%
156	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6773/1/%d0%92%d0%be%d0%bb%d0%ba%d0%be%d0%b2%d0%b0		0.07%
157	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89717	3 джерела	0.07%
158	https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B0%2020	8 джерел	0.07%
159	http://eKhSUIR.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/12810/Burenko_FBP_2020.pdf?isAllowed=y&sequence=1	2 джерела	0.06%
160	https://ronl.org/referaty/finansy/335345		0.06%
162	https://univd.edu.ua/science-issue/scientist/225	3 джерела	0.06%
163	https://ua-referat.com/?red=61564		0.06%
164	https://www.ronl.org/shpargalki/buhgalterskij_uchet_i_audit/717515	8 джерел	0.06%
165	http://www.geum.ru/next/art-116381.leaf-6.php	2 джерела	0.06%
166	https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/25228/1/Kravchenko_diss.pdf		0.06%
167	https://studfile.net/preview/4000885/page:4		0.06%
168	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8246/1/%d0%94%d0%b8%d0%bf%d0%bb%d0%be%d0%bc_%d0%a2	6 джерел	0.06%
169	http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/24781	6 джерел	0.06%
170	http://library.kpi.kharkov.ua/files/Vestniki/2011_38.pdf	2 джерела	0.06%
171	http://ven.ztu.edu.ua/article/view/37124/%22about/submissions		0.06%
172	http://dkrs.kmu.gov.ua/kru/doccatalog/document?id=149223		0.06%
173	http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5132/1/75.pdf	3 джерела	0.06%
174	http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/eko/30april2018/30april2018.pdf	2 джерела	0.06%
175	http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7099/1/29-11-2017%20Materiali%20konferents%20CUNTU.pdf	2 джерела	0.06%

Джерела з Бібліотеки

43

7	Студентська робота	ID файлу: 1014499103	Навчальний заклад: Open International University of Hun	4 Джерело	1.93%
8	Студентська робота	ID файлу: 1014499098	Навчальний заклад: Open International University of Hun	2 Джерело	1.89%
11	Студентська робота	ID файлу: 1010617728	Навчальний заклад: Open International University of Hun	11 Джерело	1.22%
13	Студентська робота	ID файлу: 1013499794	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		1.11%
14	Студентська робота	ID файлу: 1013499760	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.92%
21	Студентська робота	ID файлу: 1013281837	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.58%
26	Студентська робота	ID файлу: 1013478316	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.43%
28	Студентська робота	ID файлу: 1013499795	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.4%
37	Студентська робота	ID файлу: 1010050397	Навчальний заклад: Open International University of Hun	4 Джерело	0.33%
38	Студентська робота	ID файлу: 1006376040	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.33%
42	Студентська робота	ID файлу: 1013464906	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.31%
50	Студентська робота	ID файлу: 1010743068	Навчальний заклад: Open International University of Hun	2 Джерело	0.28%
55	Студентська робота	ID файлу: 1010387621	Навчальний заклад: Open International University of Hun	2 Джерело	0.25%
59	Студентська робота	ID файлу: 1011562299	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.24%
60	Студентська робота	ID файлу: 1010762575	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.24%
61	Студентська робота	ID файлу: 1010050390	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.24%
79	Студентська робота	ID файлу: 1013278510	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.2%
87	Студентська робота	ID файлу: 1013680385	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.17%
101	Студентська робота	ID файлу: 1013497418	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.15%
122	Студентська робота	ID файлу: 1009835342	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...		0.13%
138	Студентська робота	ID файлу: 1010765507	Навчальний заклад: Open International University of Hun	2 Джерело	0.09%

147 Студентська робота ID файлу: 1011798770 Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 0.07%

161 Студентська робота ID файлу: 1013680305 Навчальний заклад: Open International University of Human Deve... 0.06%